

RAPORT ROCZNY

2013

KRAJOWEJ SPÓŁDZIELCZEJ KASY
OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWEJ

Panie i Panowie,

Dobrze znamy źródła naszego sukcesu, wiemy, jak to się dzieje, że trwa proces rozwoju i unowocześniania Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych. Jego siłą napędową jest polska tradycja, wciąż żywe i inspirujące głosy przeszłych pokoleń. Towarzyszy nam także troska o następne pokolenia i przekonanie o moralnie słusznym i zgodnym z naszą chrześcijańską tożsamością charakterze samopomocy finansowej, pojmowanej nie tylko jako pomoc samemu sobie, ale i ogółowi. Mówił o tym dobitnie już Franciszek Stefczyk: *A jeśli miłością bliźniego okiełzna się i umiarkuje własne samolubstwo, jeśli każdy w pracy gospodarczej i zarobkowej dbać się nauczy nie tylko o swój interes, lecz o interes i potrzeby swojego sąsiada, to taka praca nie będzie walką, lecz wspomaganie się, nie będzie dźwigać jednych, a ponizac drugich, lecz podnosić ogół.* Taka samopomoc ma wymiar działania na rzecz społeczności także w kulturze, budowaniu demokratycznych struktur i innych formach społecznej organizacji.

Kiedy kryzys finansowy, spowodowany w dużej mierze odejściem przez banki komercyjne od takich wartości jak odpowiedzialność, rzetelność, humanistyczna perspektywa, odbijał się coraz wyraźniej na nastrojach społecznych, w SKOK zaufanie członków do swojej instytucji było nadal na bardzo wysokim, ponad 90-procentowym poziomie. My możemy bez kompleksów nazywać siebie instytucją zaufania publicznego!

Prostym sprawdzianem skuteczności naszych działań są także – a może przede wszystkim – ubiegłoroczne wyniki Kas osiągnięte w nie najlepszej przecież sytuacji gospodarczej kraju. Podjęte działania pozwoliły na osiągnięcie przez SKOK (podobnie jak w latach ubiegłych) przyrostów najistotniejszych wartości (wzrost wartości aktywów wszystkich Kas oraz powierzonych nam przez członków depozytów, zaciągniętych pożyczek i kredytów). W tej sytuacji to nie tylko dowód na siłę, atrakcyjność i konkurencyjność oferty rynkowej Kas, lecz także dodatkowe potwierdzenie zaufania, jakim darzą je członkowie.

Szczegółowa i wnikliwa analiza wyników osiągniętych przez Kasy w 2013 r. napawa optymizmem, choć jest on poddawany od pewnego czasu poważnej próbie. Czemu bowiem służą ciągle zmiany w przepisach regulujących zarówno codzienną pracę Kas, jak i wpływających bezpośrednio na ich wyniki finansowe? Dlaczego ciągle w Polsce

nie może się przebić do świadomości wielu decydentów prosta prawda o równowartości i równoprawności sektora spółdzielczego w gospodarce, finansach, organizacji życia społecznego? A planowane są kolejne zmiany dotyczące istotnych kwestii – 1 stycznia 2015 r. ma wejść w życie projekt nowego rozporządzenia Ministerstwa Finansów w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości dla SKOK.

Na pewno to wszystko uprawnia do postawienia mocnego pytania: Czy polskie SKOK są w naszym kraju niechciane?

Wszędzie tam, gdzie pomagamy odbudowywać spółdzielczość finansową i jesteśmy dla swoich zagranicznych partnerów podziwianym wzorcem unii kredytowych, takie inicjatywy jak SKOK są hołubione i pielęgnowane przez odpowiednie dla danego państwa agendy. Jeśli nawet nie inne względy, to choćby tylko fakt, że Kasy płacą podatki w Polsce, dają zatrudnienie tysiącom ludzi i cieszą się tak wysokim zaufaniem społecznym, powinien skłaniać do refleksji i być poważną zachętą do uczciwej, uwzględniającej społeczne i ekonomiczne realia rozmowy na ich temat. Takiej rozmowy trzeba się domagać. Trzeba jeszcze usilniej zabiegać o zmianę stosunku do spółdzielczości w naszym kraju. To także dla nas wymóg jeszcze lepszej współpracy z Krajową Radą Spółdzielczą w tym zakresie. Tu potrzebne są zdecydowane głosy wszystkich działaczy i członków Kas.

Serdecznie Was do tego zachęcam i gratuluję jednocześnie dotychczasowych sukcesów.

Adam Jedliński

Przewodniczący Rady Nadzorczej
Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej

Koleżanki i Koledzy,

Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe powstały dzięki ludzkiej i obywatelskiej inicjatywie, kiedy tylko – po Sierpniu 1980 r. – mogła ona zacząć się ujawniać we wszelkich przejawach życia społecznego. Organizacją odbudowy struktur spółdzielczości finansowej, opartej na wzorach przedwojennych Kas zakładanych przez Franciszka Stefczyka, nawiązującej do najlepszych tradycji polskiej samorządności, przedsiębiorczości i samopomocy, zajęli się ci aktywni Polacy, którzy troskę o bezpieczeństwo swoich rodzin widzieli jako fragment dbałości o dobro wspólne – swoich środowisk zawodowych, lokalnych wspólnot, narodu... Tak też działał i działa NSZZ „Solidarność” i dlatego nasza droga tak często się dotąd przecinała i stąd tak znaczna pomoc Związku dla Kas na różnych etapach budowania SKOK, za co dziś, jeszcze raz, serdecznie dziękuję.

I stąd też zapewne największy sukces, jaki stał się udziałem Polaków po latach PRL, po latach zniewolenia, odwracania pojęć i znaczeń, utracania obywatelskich inicjatyw: powstanie SKOK, czyli powstanie samopomocowej organizacji skupiającej dziś już ponad 2,6 mln polskich rodzin, mającej 18,7 mld zł aktywów, gdzie saldo zgromadzonych depozytów wynosi ponad 17 mld zł, a udzielonych kredytów i pożyczek ponad 12 mld zł. To było wieloletnie, mozolne, trudne budowanie stabilnej struktury, która odnosząc się wprost do wzorców czerpanych z tradycji, musiała również sprostać wyzwaniom współczesności i twórczo zaadaptować najlepsze rozwiązania z modeli unii kredytowych działających na całym świecie. To się udało. Ale to, co jest dla jednych godne naśladowania i stawiane za wzór, nie musi być oczywiście doceniane i podziwiane przez innych. Słowa krytyki przyjmujemy – domagając się jednak szacunku dla dorobku – choćby dlatego, że społeczność SKOK jest sama, jak mało która, wrażliwa na próby zamykania możliwości wyrażania opinii odmiennych, głosów krytycznych, wykazywania błędów, stosowane wobec jakichkolwiek podmiotów życia społecznego, i stąd sama jest otwarta na wszelkie opinie wyrażane pod swoim adresem. Dlatego zarówno z dumą przyjęła w lipcu 2012 r., podczas konferencji Światowej Rady Związków Kredytowych, płynące ze wszystkich kontynentów wyrazy uznania, jak i dlatego w poczuciu odpowiedzialności i z całą otwartością na dostosowanie do zmieniających się okoliczności odniosła się w październiku 2012 r. do wchodzących w życie przepisów ustawy z 5 listopada 2009 r.

o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Wtedy nastąpiło objęcie Kas i Kasy Krajowej nadzorem sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego. Duże zmiany w zakresie obowiązujących system SKOK regulacji prawnych oznaczały i oznaczają dla nas nowe wyzwania. To oczywiste. Musimy dostosowywać swoją działalność do wymagań ustawowych i w bieżącej pracy uwzględniać oczekiwania KNF. To prawda i tak postępujemy. Pytaniem zasadniczym jest tylko to, czy zmian tych musi być tak dużo, czy muszą być dokonywane w tak krótkim czasie, bez realnej możliwości dostosowania organizmu do zaleceń (brak okresów przejściowych), czy powinno się według nowych zasad oceniać okresy, w których one nie obowiązywały i czy, mówiąc brutalnie, głównym celem jest usprawnienie, naprawa, czy destabilizacja? Rok 2013 przejdzie do historii SKOK jako okres niespotykanego dotąd poziomu niestabilności otoczenia prawnego i nadzorczego (jego zmieniających się oczekiwań) oraz związanych z tym dynamicznych zmian w obrazie sytuacji finansowej Kas. Często ja i moi współpracownicy odnosimy wrażenie, że skomplikowana relacja z nowym nadzorem może wynikać z braku zrozumienia przezeń misji i odmiennego modelu działania SKOK. Oby to tylko była prawidłowa interpretacja.

W ciągu minionych ponad 20 lat budowania pozycji i znaczenia Kas w polskim systemie finansowym, bardzo często, podczas podsumowań, konferencji, pisania raportów posługiwaliśmy się niezbyt może oryginalnym, ale obrazowym porównywaniem lat działania Kas do lat życia człowieka, życia każdego z nas. Stąd na XVIII Konferencji SKOK tak wiele mówiliśmy o dojrzałości. Minęło kilka lat, ale właśnie ta cecha – dojrzałość – wydaje mi się najbardziej odpowiednia, by jednym słowem podsumować sytuację, w której się znaleźliśmy. Tak, osiągnęliśmy bez wątpienia etap pełnej dojrzałości i odpowiedzialności za nasze działania. Dlatego, w tak dynamicznie zmieniającej się sytuacji, Kasy nadal, ogromnym wysiłkiem, prowadzą swą działalność, utrzymują pozycję na rynku, czerpiąc z tradycji i jednocześnie uwzględniając nowoczesne wymogi zmieniającego się otoczenia. I to wciąż z tendencją rozwojową. SKOK to nadal podstawowe wsparcie dla ludzi, których dochody są niewielkie. Wniosek jest prosty: stabilność otoczenia i czas to jest to, czego nam trzeba – z resztą sami damy sobie radę.

Za piękną i godną postawę dziękuję Wam wszystkim.

Rafał Matusiak

Prezes

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej

SPRAWOZDANIE RADY NADZORCZEJ KASY KRAJOWEJ ZA ROK 2013

Rok 2013 był dwudziestym pierwszym rokiem obrachunkowym (obrotowym) Kasy Krajowej. Rada Nadzorcza przedkłada Walnemu Zgromadzeniu sprawozdanie z wykonywanych w tym roku czynności nadzorczych.

W roku 2013 Rada działała w następującym składzie:

1. Grzegorz Bierecki – Przewodniczący;
2. Adam Jedliński – Sekretarz;
3. Jan Chmielewski – Skarbnik;
4. Adam Byzdra – Członek;
5. Andrzej Gałązkiewicz – Członek;
6. Janusz Ossowski – Członek;
7. Zygfryd Schoenhoff – Członek.

Uchwałą nr 1 z 5 czerwca 2013 r. Rada wyznaczyła członków Rady Janusza Ossowskiego i Zygfryda Schoenhoffa do czasowego pełnienia funkcji członków Zarządu – wiceprezesów Zarządu, do dnia uzyskania przez Kasę Krajową decyzji Komisji Nadzoru Finansowego o zgodzie na powołanie pani Katarzyny Uniwersał i pana Tomasza Bagińskiego na członków Zarządu Kasy Krajowej, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2013 r. Uchwałą nr 8 z 9 grudnia 2013 r. czas oddelegowania przedłużono do 31 marca 2014 r.

W 2013 r. Rada zebrała się na ośmiu posiedzeniach, pięć uchwał zostało podjętych w trybie głosowania za pośrednictwem poczty elektronicznej zgodnie z § 19 Regulaminu Rady Nadzorczej. Przedmiotem obrad Rady była zarówno analiza sytuacji Kasy Krajowej, jak i sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

W posiedzeniach Rady Nadzorczej uczestniczyli przedstawiciele Zarządu Kasy Krajowej, którzy przedkładali Radzie okresowe sprawozdania oraz informacje dotyczące w szczególności:

- działań Kasy Krajowej jako organu reprezentującego ruch SKOK przed organami władzy i administracji państwowej oraz na forum międzynarodowym;
- sytuacji finansowej Kasy Krajowej – w szczególności w zakresie realizacji budżetu, inwestowania środków finansowych będących w dyspozycji Kasy Krajowej oraz osiągniętych wyników finansowych;
- rozwoju spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, a w szczególności wzrostu wysokości aktywów i bazy członkowskiej;
- relacji z Komisją Nadzoru Finansowego oraz kontroli przeprowadzanej przez KNF w Kasie Krajowej, a także zaleceń i realizacji zaleceń pokontrolnych;
- współpracy z Bankowym Funduszem Gwarancyjnym i Narodowym Bankiem Polskim;

- działań zmierzających do wsparcia i ustabilizowania spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w szczególności w zakresie udzielanej pomocy z Funduszu Stabilizacyjnego, pożyczki od amerykańskich unii kredytowych za pośrednictwem Spółdzielni Kapitałowej oraz w zakresie pożyczki z Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych SKOK.

Członkowie Rady otrzymywali także informacje na temat działań podejmowanych przez Kasę Krajową w trybie kontroli, w szczególności w zakresie – realizowanych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe programów naprawczych i stabilizacyjnych, zidentyfikowanych zagrożeń działalności SKOKi planowanych bądź podejmowanych przez Kasę Krajową działań, których celem jest eliminacja tych zagrożeń.

W trakcie posiedzeń Rada była informowana o najważniejszych dla systemu SKOK wydarzeniach, w szczególności zmianach stanu prawnego dotyczącego działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz skutków, jakie wejście w życie nowych przepisów może spowodować dla SKOK, w tym w zakresie nowelizacji ustawy o SKOK z 19 kwietnia 2013 r., rozporządzeń dotyczących rachunkowości (z 30 grudnia 2011 r., 15 stycznia 2013 r.), obliczania współczynnika wypłacalności, rezerwy obowiązkowej, objęcia depozytów w SKOK ochroną BFG (począwszy od 29 listopada 2013 r.) oraz przebiegu postępowań przed Trybunałem Konstytucyjnym dotyczących stwierdzenia zgodności z konstytucją przepisów ustawy o SKOK.

9 kwietnia 2013 r. panowie Wiktor Kamiński i Lech Lamenta złożyli rezygnację z pełnionej funkcji. Ze względu na konieczność uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na powołanie pani Katarzyny Uniwersał i pana Tomasza Bagińskiego Zarząd pracował w składzie:

- Rafał Matusiak – Prezes;
- Janusz Ossowski – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa w Zarządzie uchwałą Rady Nadzorczej z 5 czerwca 2013 r.;
- Zygryd Schoenhoff – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa w Zarządzie uchwałą Rady Nadzorczej z 5 czerwca 2013 r.

Do zadań Rady Nadzorczej należy powoływanie i odwoływanie członków Komisji Funduszu Stabilizacyjnego. Na 1 stycznia 2013 r. skład Komisji przedstawiał się następująco :

1. Bogumił Krzyszcak – Przewodniczący;
2. Ireneusz Więckowski – Wiceprzewodniczący;
3. Krzysztof Kwiatek – Członek;
4. Marek Bąk – Członek;
5. Joachim Nowak – Członek;
6. Jarosław Kazimierski – Członek;
7. Jan Kubik – Członek.

W związku z upływem kadencji pana Jana Kubika jako członka Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Rada uchwałą nr 6 z 9 grudnia 2013 r. po przeprowadzeniu głosowania ponownie powołała pana Jana Kubika w skład Komisji.

W trakcie 2013 r. nie dokonywano zmian w składzie Sądu Koleżeńskiego.

W toku 2013 r. Rada rozpoznała jedno odwołanie od uchwały Zarządu Kasy Krajowej wniesione przez SKOK im. kard. Stefana Wyszyńskiego oraz dwie skargi wniesione przez SKOK im. kard. Stefana Wyszyńskiego i jedną skargę wniesioną przez SKOK Kujawiak.

W trakcie 2013 r. dokonywane były zmiany Regulaminu Komisji Funduszu Stabilizacyjnego – uchwałą nr 1 z 11 kwietnia 2013 r., uchwałą nr 3 z 21 czerwca 2013 r., uchwałą nr 7 z 1 października 2013 r. Zmiany miały na celu usprawnienie procedowania wniosków kas o udzielenie pomocy stabilizacyjnej oraz uwzględnienie uwag zgłaszanych przez inspektorów Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.

Uchwałą nr 3 z 24 maja 2013 r. Rada rekomendowała Zarządowi przyjęcie określonych w uchwale zasad gospodarowania Funduszem Stabilizacyjnym.

Na posiedzeniu Rady 30 kwietnia 2013 r. Rada, po zapoznaniu się ze zweryfikowanym przez biegłego rewidenta sprawozdaniem finansowym Kasy Krajowej za rok 2012 oraz opinią biegłego rewidenta, a także sprawozdaniem z działalności Kasy Krajowej za rok 2012 postanowiła przyjąć oba te dokumenty. Rada przyjęła również sprawozdanie Komisji Funduszu Stabilizacyjnego za rok 2012 oraz sprawozdanie Sądu Koleżeńskiego za rok 2012.

Rada kierowała także do organów administracji wystąpienia w sprawach dotyczących spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych Kasy Krajowej – do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, do wiadomości premiera i Komitetu Stabilności Finansowej (uchwała nr 5 z 24 maja 2013 r.) w sprawie planu restrukturyzacji systemu SKOK, do ministra finansów (uchwała nr 4 z 24 maja 2013 r.) dotyczące ryzyka prawnego wynikającego z częstych zmian przepisów dotyczących działalności SKOK oraz do Komisji Nadzoru Finansowego (uchwała nr 6 z 21 czerwca 2013 r.) w sprawie strategii działania Prezesa Kasy Krajowej oraz kandydatów na członków Zarządu Kasy Krajowej.

Uchwałą nr 4 z 1 października 2013 r. Rada dokonała aktualizacji budżetu Kasy Krajowej na rok 2013. Na posiedzeniu 9 grudnia 2013 r. Rada przyjęła Plan działalności Kasy Krajowej na rok 2014 oraz Budżet Kasy Krajowej na rok 2014.

Uchwałami nr 8 z 9 kwietnia 2013 r. oraz nr 7 z 9 grudnia 2013 r. Rada dokonała zmian struktury organizacyjnej Kasy Krajowej.

Uchwałą nr 6 z 1 października 2013 r. Rada dokonała wyboru biegłego rewidenta do badania sprawozdania finansowego Kasy Krajowej.

Na posiedzeniu 30 kwietnia 2013 r. Rada zapoznała się z wynikami lustracji przedstawionymi przez lustratorów Krajowej Rady Spółdzielczej. Rada przedłożyła wnioski

polustracyjne oraz informację o realizacji wniosków polustracyjnych na Zwyczajne Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej w 23 czerwca 2013 r.

Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe zakończyły kolejny rok zwiększeniem bazy członkowskiej oraz aktywów – na 31 grudnia 2013 r. liczba członków SKOK wynosiła 2,6 mln osób, a wartość aktywów wyniosła 19 mld zł. Liczba placówek SKOK zmniejszyła się na skutek przeprowadzanych procesów restrukturyzacyjnych i wyniosła 1892. Kluczowymi zadaniami realizowanymi przez kasy w toku 2013 r. było ustabilizowanie sytuacji finansowej, dostosowanie się do często zmieniającego się stanu prawnego dotyczącego kas oraz do oczekiwań nadzorczy tj. Komisji Nadzoru Finansowego.

Rada Nadzorcza, jako organ uprawniony do nadzorowania działalności Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej stwierdza, iż w roku 2013 Kasa Krajowa prawidłowo i efektywnie realizowała nałożone na nią przez ustawę z 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych i Statut obowiązki w zakresie kontrolowania i stabilizowania działalności kas.

Zgodnie z Opinią Niezależnego Biegłego Rewidenta o sprawozdaniu finansowym za rok 2013 Dla Walnego Zgromadzenia Członków, Rady Nadzorczej i Zarządu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej z siedzibą w Sopocie, przy ul. Władysława IV 22, z dnia 30 maja 2014 roku, wykonaną przez kluczowego biegłego rewidenta (nr 5501) Zespołu Ekspertów Finansowych „Auditor” Sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie, Panią Grażynę Łukjanow w roku 2013 Kasa Krajowa wypracowała zysk netto w wysokości 3422,5 tys. zł. W pierwszej połowie 2013 r. Kasa Krajowa realizowała strategię ostrożnej polityki inwestycyjnej opartej głównie na instrumentach krótkoterminowych oraz gwarantujących niższą dochodowość, ale większą płynność oraz bezpieczeństwo. W związku z niestabilną sytuacją prawną, opóźnieniami w wejściu regulacji dotyczących form utrzymywania rezerwy płynnej Kasa Krajowa utrzymywała podwyższone saldo środków na rachunkach bankowych. W związku z wejściem w życie 12 czerwca 2013 r. ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o SKOK oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 613), która zobligowała Kasę Krajową do przebudowy portfela swoich inwestycji finansowych, w związku z art. 38, który zobowiązał Kasę Krajową do utrzymywania środków z tytułu rezerwy płynnej kas, w papierach wartościowych emitowanych przez skarbu państwa, NBP lub jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, Kasa Krajowa sukcesywnie zaczęła w 2013 r. inwestować środki pochodzące z tytułu rezerwy płynnej kas w obligacje skarbu państwa. W roku 2013 wartość bilansowa obligacji skarbowych ukształtowała się na poziomie 1/3 całości aktywów Kasy Krajowej. Na końcowy wynik finansowy Kasy Krajowej wpłynęły także wahania giełdowe tych instrumentów finansowych odnotowane w drugiej połowie 2013 r., wynikające przede wszystkim z zapowiedzi planowanych zmian w systemie emerytalnym, jakie miały miejsce w tym czasie.

Jednocześnie nastąpił spadek przychodów z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, co było efektem braku szerszego zainteresowania SKOK tymi produktami w 2013 r.

Rada Nadzorcza stwierdza, że działalność Kasy Krajowej w roku 2013 była zgodna z przepisami prawa, Statutem, obowiązującymi jednostkę regulaminami oraz zasadami efektywności ekonomicznej.

Rada Nadzorcza rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu Kasy Krajowej podjęcie uchwały kwitującej działalność Zarządu Kasy Krajowej za rok 2013.

Rada Nadzorcza wyraża uznanie i dziękuje Zarządowi Kasy Krajowej, Komisji Funduszu Stabilizacyjnego oraz członkom Sądu Koleżeńskiego za wysiłek włożony w rozwój systemu SKOK w Polsce.

Adam Jedliński,
Przewodniczący

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KASY KRAJOWEJ ZA ROK 2013

1. Sytuacja SKOK w roku 2013

Rok 2013 przyniósł istotne wydarzenia i zmiany w działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

W roku 2013 zarówno kasy, jak i Kasa Krajowa funkcjonowały pod nadzorem sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego. W 2013 r. ustawa z 5 listopada 2011 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych zmieniała się trzykrotnie, i ostatecznie 5 grudnia 2013 r. został opublikowany tekst jednolity (Dz.U. z 2013 r., poz. 1450). Szczególnie daleko idący zakres zmian w regulacji dotyczącej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Kasy Krajowej wynikał z obszernej nowelizacji dokonanej 19 kwietnia 2013 r. Istotnym zmianom ulegały także akty wykonawcze dotyczące spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w tym szczególne zasady rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych modyfikowane w roku 2013 dwukrotnie. W ich wyniku uległy zmianie wymogi kapitałowe stawiane kasom oraz uległ całkowitej zmianie system ochrony depozytów członków kas – z ubezpieczenia oferowanego przez TUW SKOK na gwarancję depozytów przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Ciągłe zmiany w zakresie obowiązujących system SKOK regulacji prawnych oznaczały dla kas oraz Kasy Krajowej coraz to nowe wyzwania w zakresie dostosowania swojej działalności do wymagań ustawowych, jak również uwzględnienia w dotychczas prowadzonej działalności oczekiwań nowego nadzorcy. Było to szczególne wyzwanie z uwagi na fakt, że większość nowych regulacji prawnych praktycznie nie przewidywała adekwatnych okresów przejściowych.

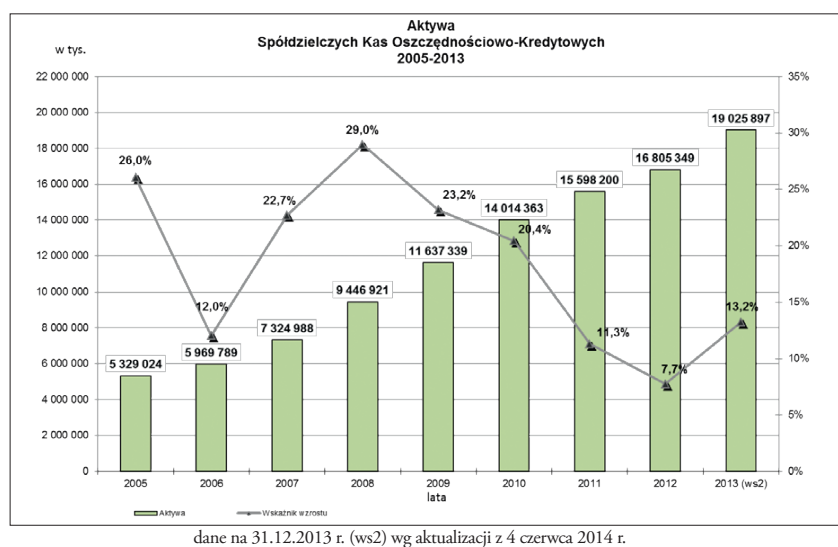
W lipcu w Ottawie odbyła się coroczna Międzynarodowa Konferencja Światowej Rady Unii Kredytowych – najważniejsze wydarzenie światowego ruchu unii kredytowych. 15 lipca 2013 r. Rada Dyrektorów WOCCU zdecydowała o powołaniu na stanowisko przewodniczącego tej międzynarodowej organizacji Grzegorza Biereckiego – twórcę spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w Polsce. Wybór Grzegorza Biereckiego na stanowisko przewodniczącego jednego z największych zrzeszeń instytucji finansowych świata to konsekwencja m.in. jego zaangażowania w rozwój ruchu spółdzielczości finansowej w Europie Środkowo-Wschodniej oraz wyraz uznania dla Jego wieloletniej działalności, dzięki której nastąpiło odrodzenie kas spółdzielczych, a następnie ich dynamiczny rozwój w Polsce.

W Konferencji udział wzięło ponad 2 000 uczestników z 61 krajów z całego świata. W ramach zorganizowanych paneli dyskutowano na temat perspektyw rozwoju unii kredytowych na świecie.

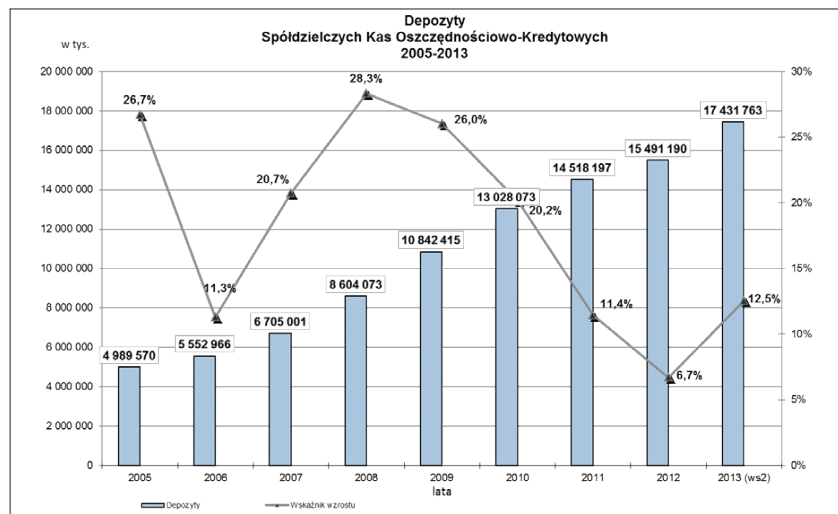
W roku 2013 głównym obszarem działalności SKOK nadal pozostawał rynek konsumencki oraz w niewielkim stopniu rynek drobnej przedsiębiorczości, choć w 2013 r. część kas wprowadziła do swojej oferty także usługi dla podmiotów tzw. III sektora – fundacji, stowarzyszeń, jednostek organizacyjnych kościołów i związków wyznaniowych mających

osobowość prawną, spółdzielni, związków zawodowych oraz wspólnot mieszkaniowych, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z 5 listopada 2012 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1450).

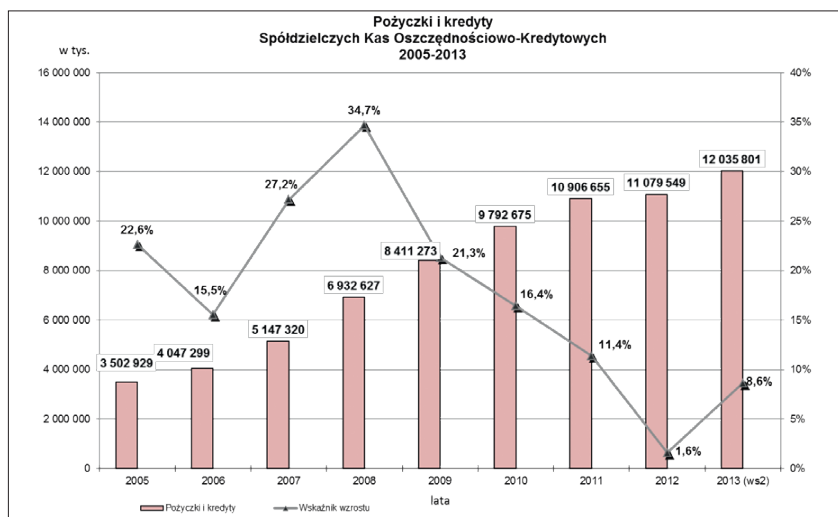
Pomimo trudnej sytuacji gospodarczej i bardzo dynamicznie zmieniającego się otoczenia prawnego zarówno stosowana strategia działania, jak i zapotrzebowanie na produkty Kas pozwoliło na osiągnięcie przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe przyrostów wartości w głównych obszarach działalności SKOK (wartość aktywów, depozyty oraz pożyczki i kredyty). W porównaniu z rokiem 2012 aktywa wszystkich SKOK wzrosły o 13 %.

W kasach pomimo wprowadzonego przez KNF zakazu reklamy oferty depozytowej (30 kas) systematycznie wzrasta wartość przyjętych depozytów, a także udzielonych pożyczek i kredytów. W odniesieniu do wielkości tych parametrów w roku 2012 przyrost wartości przyjętych depozytów w roku 2013 wyniósł 13 %. Również w obszarze udzielonych pożyczek i kredytów kasy odnotowały wzrost sprzedaży o 9 % w porównaniu z rokiem poprzednim.

dane na 31 grudnia 2013 r. (ws2) wg aktualizacji z 4 czerwca 2014 r.

dane na 31 grudnia 2013 r. (ws2) wg aktualizacji z 4 czerwca 2014 r.

Oprócz usług depozytowych i pożyczkowo-kredytowych kasy prowadzą także dla swoich członków rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe. Rachunki oferowane są zarówno osobom fizycznym, jak i osobom prowadzącym działalność gospodarczą. W SKOK rozwijane są również usługi powiązane z rachunkami, takie jak: karty Visa (w roku 2013 wydano ponad 465 tys. kart), usługa bankowości elektronicznej (e-SKOK), z której w roku 2013 korzystało już ponad 259 tys. członków, a także sieć bankomatów własnych SKOK24 oraz bankomatów eCard i Global Cash, których łączna liczba wynosi ponad 900.

2. Działalność Kasy Krajowej

2.1. Działania stabilizacyjne

Działania stabilizacyjne z wykorzystaniem środków funduszu stabilizacyjnego były istotnym elementem działalności KSKOK w roku 2013. Powyższa sytuacja była efektem kilkukrotnych zmian w przepisach prawa regulujących zasady tworzenia przez Kasy odpisów aktualizujących wartości należności z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, a także interpretacji Komisji Nadzoru Finansowego i Ministerstwa Finansów w zakresie tzw. prawa bilansowego, które istotnie wpływały na wyniki finansowe Kas. Niezależnie od posiadanych w ramach funduszu stabilizacyjnego środków Kasa Krajowa w ramach przygotowywanego z udziałem innych podmiotów systemu SKOK projektu spółdzielni kapitałowej uzyskiwała możliwość wsparcia ze strony amerykańskich unii kredytowych. Projekt ten jednakże, po wprowadzeniu zmian zgłoszonych przez Komisję Nadzoru Finansowego, nie został zrealizowany. Kasa Krajowa pozyskała na cele stabilizacji SKOK środki uzyskane z Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych SKOK. W tym celu została przez Kasę Krajową zaciągnięta pożyczka z Towarzystwem Ubezpieczeń Wzajemnych SKOK, która zostanie przeznaczona na obejmowanie udziałów w kasach oraz zabezpieczenie dodatkowej odpowiedzialności za straty na zasadach określonych w art. 26 ust. 3 ustawy o skok.

W czerwcu 2013 r. Kasa Krajowa wystąpiła do Komisji Nadzoru Finansowego z wnioskiem o zatwierdzenie w trybie art. 44 ust.4 ustawy o skok dwóch wzorów umów kredytu stabilizacyjnego, w tym wzoru umowy kredytu na warunkach zobowiązania podporządkowanego. Zostały one zatwierdzone przez KNF 29 kwietnia 2014 r.

Proces udzielania pomocy stabilizacyjnej w 2013 r. był czasochłonny i trudny z uwagi na konieczność uzyskiwania przez Kasę Krajową wyjaśnień i interpretacji ze strony Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie udzielania pomocy stabilizacyjnej w różnych formach, a w szczególności preferowanego przez Komisję jako działanie stabilizacyjne obejmowania udziałów w SKOK.

Działania Kasy Krajowej w obszarze udzielania Kasom pomocy stabilizacyjnej dążyły przede wszystkim do zapewnienia posiadania przez SKOK współczynnika, o jakim mowa w art. 74c ust.1 ustawy z 5 listopada 2009 r. o SKOK, tj. wyrażonego procentowo stosunku funduszy własnych do wartości aktywów na poziomie co najmniej 1 %.

Dla realizacji tego celu Kasa Krajowa udzieliła w roku 2013 kasom spółdzielczym pomocy ze środków funduszu stabilizacyjnego w następujących formach i wielkościach:

1. promesy kredytów stabilizacyjnych na łączną kwotę 147 363 400 zł (31 kas),
2. darowizny (14 kas) i umorzenia kredytów stabilizacyjnych (3 kasy) – łączna kwota udzielonej w ten sposób pomocy wyniosła 44 355 500 zł.

Biorąc pod uwagę pomoc udzieloną i przyznaną SKOK w latach poprzednich, wraz z pomocą stabilizacyjną udzieloną i przyznaną w roku 2013 całkowite zaangażowanie środków funduszu stabilizacyjnego w pomoc stabilizacyjną dla kas na 31 grudnia 2013 r.

wyniosło 322 465 445 zł. Z uwzględnieniem darowizn w kwocie 44 355 500 zł łączne zaangażowanie Kasy Krajowej w stabilizację SKOK wyniosło, na dzień 31 grudnia 2013 r., 366 820 945 zł.

2.2. Kontrola

Głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej kas, a w szczególności udzielanie kasom wsparcia finansowego ze środków funduszu stabilizacyjnego, oraz sprawowanie kontroli nad kasami dla zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonych w nich oszczędności oraz zgodności działalności kas z przepisami prawa.

Kasa Krajowa od dnia wejścia w życie ustawy z 5 listopada 2009 r. o SKOK wykonuje kontrolę działalności kas w formie kontroli (inspekcji) i lustracji na miejscu, jak również w ramach tzw. kontroli zza biurka.

Kontrola „zza biurka” odbywa się na podstawie dokumentów sprawozdawczych przekazywanych przez SKOK do Kasy Krajowej w cyklach miesięcznych. Bieżąca analiza sytuacji finansowej SKOK prowadzona jest w oparciu o system analizy wskaźnikowej KAPER, który stanowi podstawowe narzędzie umożliwiające weryfikację sytuacji finansowej kas obejmującej m.in. analizę wypłacalności, jakości aktywów, płynności czy rentowności poszczególnych SKOK. W oparciu o dostarczane w ramach sprawozdawczości dane badaniu przez Kasę Krajową podlega m.in. osiąganie przez SKOK odpowiednich wskaźników czy działania zmierzające do odbudowy kapitału. Ponadto na gruncie znowelizowanej Ustawy o skok Kasa Krajowa wydaje opinię do programu postępowania naprawczego sporządzanego przez SKOK.

Czynności sprawdzająco-kontrolne, podejmowane w miejscu prowadzenia działalności SKOK, takie jak: lustracje, kontrole oraz postępowania wyjaśniające, umożliwiały weryfikację prezentowanych przez SKOK wyników finansowych, a także badanie przestrzegania przez SKOK przepisów prawa oraz wewnętrznych regulacji.

W związku z obowiązywaniem w spółdzielczych kasach przepisów ustawy z 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu Kasa Krajowa, jako instytucja współpracująca z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej, przeprowadziła w kasach również 21 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów wyżej wymienionej ustawy. Informacje o wynikach przeprowadzonych kontroli były przekazywane do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.

W wykonaniu powyższego w roku 2013 Kasa Krajowa przeprowadziła w kasach 49 czynności sprawdzająco-kontrolnych tj.:

- 21 lustracji,
- 7 kontroli,
- 21 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów ustawy z 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Na sytuację systemu SKOK wpłynęło również to, że w ramach sprawowanego nadzoru Komisja Nadzoru Finansowego ustanowiła w roku 2013 w trzech SKOK Zarządcę Komisyjnego:

- 29 lipca 2013 r. Panią Teresę Stankiewicz-Haupę w SKOK im. św. Jana z Kęt;
- 2 sierpnia 2013 r. Panią Małgorzatę Żymierską w SKOK Wspólnota;
- 9 sierpnia 2013 r. Pana Pawła Pawłowskiego w SKOK im. Mikołaja Kopernika.

2.3 Prace legislacyjne

W roku 2013 Kasa Krajowa prowadziła monitoring prac legislacyjnych, którego celem było:

1. zidentyfikowanie, z możliwie jak największym wyprzedzeniem, projektów regulacji prawnych, które będą miały wpływ na działalność spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Kasy Krajowej;
2. umożliwienie realizacji ustawowego zadania Kasy Krajowej, jakim jest wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych dotyczących kas;
3. uwzględnienie przyszłych zmian legislacyjnych w planach działalności Kasy Krajowej.

Monitoring obejmował: założenia do projektów ustaw, projekty ustaw, a także projekty aktów wykonawczych.

W roku 2013 Kasa Krajowa aktywnie uczestniczyła w szeroko zakrojonych pracach legislacyjnych zarówno na etapie prac rządowych, jak i parlamentarnych, a jej zaangażowanie koncentrowało się w szczególności na poselskim projekcie nowelizacji ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (druk sejmowy numer 695) oraz na dotyczących kas projektach aktów wykonawczych do ustawy o SKOK, a także ustawy o Narodowym Banku Polskim i ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

W roku 2013 zostały uchwalone (wydane) następujące akty prawne mające znaczenie dla działalności kas i Kasy Krajowej:

1. Ustawa z 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 613);
2. Rozporządzenie Ministra Finansów z 26 września 2013 r. w sprawie wymogów dla systemów wyliczania utrzymywanych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1198);
3. Rozporządzenie Ministra Finansów z 26 września 2013 r. w sprawie zawieszania wypłaty środków gwarantowanych deponentom spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w przypadku, gdy środki zdeponowane na rachunku zostały zablokowane na podstawie przepisów o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2013 r., poz. 1180);
4. Rozporządzenie Ministra Finansów z 17 września 2013 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1137);

5. Rozporządzenie Ministra Finansów z 27 sierpnia 2013 r. w sprawie współczynnika wypłacalności spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1102);
6. Rozporządzenie Ministra Finansów z 2 września 2013 r. w sprawie zakresu, trybu i terminów przekazywania przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową informacji do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w imieniu spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1022);
7. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 8 marca 2013 r. w sprawie składki na pokrycie kosztów działalności Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej oraz nadzoru sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego (Dz. U. z 2013 r., poz. 341 – rozporządzenie obowiązywało do końca 2013 r.);
8. Rozporządzenie Ministra Finansów z 18 stycznia 2013 r. w sprawie czynności kontrolnych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych i w Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 106);
9. Rozporządzenie Ministra Finansów z 8 stycznia 2013 r. w sprawie informacji sprawozdawczych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 41);
10. Rozporządzenie Ministra Finansów z 13 sierpnia 2013 r. w sprawie nadania statutu Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (Dz. U. z 2013 r., poz. 967);
11. Ustawa z 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez ludzi młodych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1304);
12. Ustawa z 11 października 2013 r. o wzajemnej pomocy przy dochodzeniu podatków, należności celnych i innych należności pieniężnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1290);
13. Ustawa z 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1027);
14. Ustawa z 12 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1036);
15. Ustawa z 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1012);
16. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 21 listopada 2013 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym (Dz. U. 2013 r., poz. 1411);
17. Rozporządzenie Ministra Finansów z 13 sierpnia 2013 r. w sprawie nadania statutu Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu (Dz. U. 2013 r., poz. 967);
18. Ustawa z 23 października 2013 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1567).

W roku 2013 Kasa Krajowa uczestniczyła w pracach dotyczących następujących aktów prawnych, które to prace nie zostały sfinalizowane do końca roku:

1. Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wpłat na finansowanie kosztów nadzoru nad spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi oraz Krajową Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową;
2. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów uchylającego rozporządzenie w sprawie norm dopuszczalnego ryzyka w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;
3. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie czynności kontrolnych Komisji Nadzoru Finansowego w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych i w Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej;
4. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie czynności kontrolnych Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych;
5. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wykazu dokumentów dołączanych przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową do wniosku o zezwolenie na zawarcie umowy z przedsiębiorcą zagranicznym;
6. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości Bankowego Funduszu Gwarancyjnego;
7. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu, szczegółowego zakresu i terminów przekazywania do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa;
8. Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji sprawozdawczych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej.

2.4 Działalność szkoleniowa i wydawnicza

Działalność wydawnicza w roku 2013 prowadzona była we współpracy ze Spółdzielczym Instytutem Naukowym. Podobnie jak w latach poprzednich publikowano jako materiał samokształceniowy skierowany do władz oraz personelu kierowniczego SKOK czasopisma:

- **„Pieniądze i Więź”**. Kwartalnik naukowy poświęcony problematyce ekonomicznej, prawnej i społecznej. W 2013 r. ukazały się cztery numery czasopisma (tj. od nr 1 (58) do nr 4 (61)), w których opublikowano 60 artykułów. Minister nauki i szkolnictwa wyższego przyznał czasopismu 5 punktów i wpisał tytuł na listę krajowych czasopism wyróżnionych;
- **„Prawo i Więź”**. Kwartalnik naukowy poświęcony prawu i badaniom społecznym. W roku 2013 ukazały się cztery numery czasopisma (tj. od nr 1 (3) do nr 4(6), w których opublikowano 26 artykułów;
- **„Rocznik Orzecznictwa”** i **„Piśmiennictwa z zakresu Prawa Spółdzielczego”**, t. III (obejmujący lata 2011–2012);
- **„Raport”** (nr 1/2013) nt. Sytuacja obecna i perspektywy rozwoju organizacji wzajemnościowych w Europie. Raport końcowy z badania autorstwa S. Broek, B.-J. Buiskoola, A. Vennekens i R. van der Horsta.

Zorganizowano kolejną, XIII edycję „Ogólnopolskiego konkursu na najlepszą pracę magisterską, doktorską i habilitacyjną poświęconą tematyce spółdzielczej. Jury Konkursu przyjęło do oceny sześć prac magisterskich. Jury postanowiło przyznać I miejsce i nagrodę pieniężną w wysokości 5 tys. zł panu Jakubowi Rajfurowi za pracę *Wpływ światowego kryzysu gospodarczego na sytuację finansową grupy wybranych banków spółdzielczych w Polsce*, i przyznać wyróżnienie i nagrodę pieniężną w wysokości 2 tys. zł pani Aleksandrze Małgorzacie Locie za pracę *Spółdzielnia mieszkaniowa jako organizacja sprawnie zarządzająca zasobami mieszkaniowymi na przykładzie Międzyzakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej „DOM” w Bydgoszczy*.

Szkolenia w 2013 r. były organizowane przez Akademię Fundacji Edukacji Spółdzielczej. W ramach statutowej działalności oświatowo-wychowawczej i edukacyjnej AFES zorganizowała 30 szkoleń/seminariów, w których udział wzięło 655 uczestników. Osiem szkoleń przeprowadzono nieodpłatnie, wydatkując środki Fundacji na cele oświatowe, z czego trzy szkolenia Fundacja przeprowadziła we współpracy z innymi podmiotami i nie poniosła kosztów z powodu ich organizacji. Fundacja podjęła też współpracę z inną zagraniczną organizacją spółdzielczą i na jej zlecenie zorganizowała jedno odpłatne szkolenie.

Szkolenia można podzielić na kilka kategorii:

- szkolenia ISO dla przedstawicieli systemów zarządzania jakością w ramach składki opłacanej – na ogół dwa razy do roku – dla chętnych spoza składki możliwość udziału w szkoleniu po uiszczeniu opłaty (2),
- nieodpłatne seminaria dla Zarządów SKOK informujące o bieżącej sytuacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych związanej z funkcjonowaniem nowego nadzoru oraz obowiązków Kas (3 szkolenia w jednym cyklu),
- ryzyka kredytowego (5),
- szkolenia dot. adekwatności kapitałowej (3 szkolenia, w tym 1 nieodpłatnie),
- szkolenia dot. zagadnień księgowych (4),
- szkolenia związane z tematyką prawną (10 szkoleń, w tym 3 nieodpłatne)
- szkolenia nieodpłatne organizowane z instytucjami współpracującymi (BFG, KRD) (2),

W ramach współpracy z krajowymi organizacjami spółdzielczymi Fundacja pokryła koszty podróży uczestników jednego ze szkoleń, którymi byli pracownicy kas oszczędnościowo- kredytowych.

Akademia utworzyła stronę internetową www.fes.edu.pl, która jest sukcesywnie rozbudowywana: wprowadza np. kalendarz, formularze oraz zamknięte grupy dyskusyjne dla uczestników szkoleń dostępne w ograniczonym czasie po szkoleniu i pozwalające na bieżącą wymianę doświadczeń.

2.5. Standardy świadczenia usług i prowadzenia dokumentacji oraz systemów informatycznych.

W roku 2013 zmiany dotyczące standardów świadczenia usług polegały w dużym stopniu na przygotowaniu materiałów umożliwiających świadczenie usług dla nowych grup członków z tzw. III sektora – fundacji, stowarzyszeń, jednostek organizacyjnych kościołów i związków wyznaniowych mających osobowość prawną, spółdzielni, związków zawodowych oraz wspólnot mieszkaniowych, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z 5 listopada 2012 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1450).

W styczniu 2013 r. zostały opracowane nowe standardy świadczenia usług dla podmiotów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, dotyczące lokat, rachunków oszczędnościowo-kredytowych oraz udzielania pożyczek i kredytów, natomiast w marcu 2013 r. zostały opracowane standardy świadczenia usług w celu umożliwienia wydawania kart płatniczych Visa Business dla ww. podmiotów.

Ponadto również w styczniu 2013 r. dokonano przeglądu wzorców umów związanych ze świadczeniem usług kredytów i pożyczek z uwagi na publikację na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: UOKiK) informacji o wynikach kontroli w zakresie stosowanych przy zawieraniu z konsumentami wzorów umów kredytu konsumenckiego wraz z „Raportem z kontroli przedsiębiorców udzielających kredytów konsumenckich w 2012 r.”, w zakresie, w jakim zapisy umów/regulaminów zostały zakwestionowane przez UOKiK.

Podobnego przeglądu dokonano także w standardach świadczenia usług stosowanych przy zawieraniu umów lokat terminowych z członkami SKOK pod kątem występowania zapisów wpisanych do rejestru klauzul niedozwolonych, a także korekt dotychczasowych zapisów oraz uzupełnienia o postanowienia (klauzule) wprowadzone w innych umowach zawieranych z konsumentami (np. obowiązek informowania o wypłatach gotówkowych ponad określoną w regulaminie kwotę czy też odrębne oświadczenie o otrzymaniu wzorca umowy przed zawarciem umowy).

Ponadto, z uwagi na przyjęcie Procedury kontroli „zza biurka” spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w grudniu, zmieniona została uchwała ustalająca wykaz dokumentów wymaganych przez Kasę Krajową do badania sytuacji finansowej SKOK. Podstawowa zmiana dotyczyła przesyłania do Kasy Krajowej raportu dotyczącego płynności dwa razy w miesiącu, a nie, jak było do tej pory, co dekadę, oraz wprowadzenia nowego obowiązku sprawozdawczego dotyczącego współczynnika wypłacalności.

W 2013 r. zostały także rozpoczęte prace nad opracowaniem standardu wyliczania przeterminowania kredytu w systemie informatycznym, które zakończyły się na początku lutego 2014 r. Ponadto w 2013 r. rozpoczęły się prace nad opracowaniem standardów dotyczących obsługi udziałów i wkładów, zaliczenia niektórych przychodów kas do

przychodów wątpliwych, ewidencji pozabilansowej oraz ujęcia linii pożyczkowej według terminów zapadalności w raportach i bilansie oraz informacji dodatkowej.

2. 6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa

Kasa Krajowa pełni funkcję centrali finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz podmiotu gwarantującego płynność i stabilizowanie systemu SKOK. Na koniec roku 2013 kasy zgromadziły w Kasie Krajowej ponad 3 mld zł w postaci lokat obowiązkowych i dobrowolnych. To suma o 33 % większa w porównaniu z rokiem poprzednim. W roku 2013 spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe zaciągnęły kredyty z oferty Kasy Krajowej na łączną kwotę 5,7 mln zł.

Działalność inwestycyjną Kasy Krajowej w 2013 r. można podzielić na dwa okresy. Pierwsze półrocze to kontynuacja polityki inwestycyjnej lat wcześniejszych. Nadwyżka środków zgromadzonych przez Kasę Krajową była inwestowana na rynku finansowym w lokaty bankowe, obligacje i bony skarbowe, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych i zamkniętych, komercyjne weksle inwestycyjno-terminowe, obligacje korporacyjne oraz we współpracy z licencjonowanymi firmami świadczącymi usługi asset management.

W związku z wejściem w życie przepisów znowelizowanej ustawy w drugiej połowie roku Kasa Krajowa prowadziła działania zmierzające do dostosowania posiadanych instrumentów finansowych do zapisów znowelizowanej ustawy o SKOK. Głównym elementem zmian był sposób inwestowania wolnych środków pochodzących z rezerwy płynnej lokowanej przez SKOK w Kasie Krajowej. O ile poprzednia ustawa o SKOK pozwalała dokonywać szerokich inwestycji w tym zakresie, o tyle, po wejściu w życie znowelizowanej ustawy o SKOK, wolne środki pochodzące z rezerwy płynnej, które zgodnie z art. 38 ust.4 ustawy o SKOK mogą być inwestowane wyłącznie w papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa, papiery wartościowe emitowane przez Narodowy Bank Polski, papiery wartościowe emitowane przez rządy lub banki centralne państw należących do Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) lub jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, o ile ich odkupienie nie zostało zawieszone w trybie określonym w art. 89 ust. 4 i ust. 5 pkt 1 i art. 227b oraz przypadku, o którym mowa w art. 246 ust. 3 ustawy o funduszach inwestycyjnych. Ponadto wzorem lat ubiegłych kontynuowano bezpieczną politykę inwestycyjną, a także utrzymywano wysoką pozycję płynności.

Prowadzone w 2013 r. działania inwestycyjne były zgodne z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi w celu zapewnienia bezpieczeństwa całego portfela. Bardzo istotnym elementem polityki inwestycyjnej była dywersyfikacja portfela i przestrzeganie limitów inwestycyjnych dla poszczególnych kategorii inwestycji. Jedynymi nielimitowanymi instrumentami pozostawały i pozostają nadal inwestycje w papiery wartościowe emitowane lub gwarantowane przez skarb państwa lub Narodowy Bank Polski.

W kasach w dalszym ciągu rozwijają się zlecenia płatnicze. Łącznie w 2013 r. zrealizowano 8 365 884 zleceń od SKOK. Porównując liczbę wysłanych przez SKOK zleceń

w 2013 r. z rokiem 2012 r., zaobserwowano spadek – liczba przelewów w 2013 r. jest mniejsza od liczby z 2012 r. o 144138 – spadek o 1,69 %.

W 2013 r. zaobserwowaliśmy wzrost liczby przelewów przychodzących do członków SKOK w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Liczba przelewów przychodzących na rzecz członków SKOK wzrosła w 2013 r. w porównaniu z 2012 r. o 7,61 %. Średnio liczba przelewów przychodzących na rzecz członków SKOK wyniosła w 2013 r. 603 297 miesięcznie.

Przelewy przychodzące stanowią blisko 87 % – wzrost udziału o 0,5 % w porównaniu z poprzednim rokiem.

2.7. Promocja i reklama

Wszystkie działania podejmowane przez Kasę Krajową w roku 2013 w zakresie promocji, reklamy i public relations były koordynowane i nadzorowane przez wyspecjalizowaną spółkę. Pozwoliło to na optymalne wykorzystanie w 2013 r. środków pochodzących ze składki na fundusz reklamowo-promocyjny, na który spółdzielcze Kasy wpłaciły kwotę 18 912 676 zł. Praktyczna realizacja zasady wykonywania zadań Kasy Krajowej z zakresu promocji i reklamy na rzecz SKOK przez jednego partnera, będącego ponadto naturalnym kontynuatorem wcześniejszych podmiotów świadczących te usługi, była korzystna także z tego powodu, że zapewniła podjęcie sposobów i metod działania wypracowanych w latach ubiegłych i korzystnych dla wizerunku Kas, a także tematów atrakcyjnych i bliskich klientom SKOK.

Przykładem są wspólne przedsięwzięcia realizowane w 2013 r. z redakcjami popularnych dzienników „Fakt” i „Super Express”, czyli emisja materiałów promocyjno-informacyjnych w dzienniku „Fakt” – dodatku „Pieniądze” – oraz na www.fakt.pl, a także cykl partnerski „SuperBiznes” na łamach dziennika „Super Express”. W dodatku „Pieniądze” publikowane były całostronicowe materiały wizerunkowe Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych, a ponadto zostały przeprowadzone akcje specjalne, np. w postaci cotygodniowych emisji artykułów informacyjnych na stronie www.fakt.pl.

Ukazały się m.in. artykuły na temat udziału polskich SKOK w światowym ruchu unii kredytowych i międzynarodowej współpracy na rzecz spółdzielczości finansowej, a także misji społecznej polskich SKOK, walki SKOK z problemem wykluczenia finansowego Polaków, o święcie spółdzielczości finansowej, czyli Międzynarodowym Dniu Unii Kredytowych, także jak również o wpływie unii kredytowych na życie społeczności lokalnych i o sprawdzonych rozwiązaniach finansowych oferowanych przez spółdzielcze kasy. W ramach cyklu partnerskiego realizowanego z „Super Expressem” ukazywały się także teksty informacyjne poświęcone uniom kredytowym i polskiem SKOK. Wskazywano w nich na różne aspekty działalności unii kredytowych na świecie, podkreślano rolę WOCCU w funkcjonowaniu ruchu spółdzielczości finansowej. Cykl „SuperBiznes” prezentowany w „Super Expresie” stanowi kontynuację działań

zapoczątkowanych w roku 2010. Artykuły umieszczane są też na stronie www.se.pl z widocznym logo SKOK.

Jednak najbardziej widoczne były w 2013 r. duże kampanie wizerunkowo-informacyjne SKOK, a szczególnie kampanie prasowe. Dla celów wszechstronnej promocji SKOK nadal wykorzystywane były przede wszystkim osoba i popularność znakomitego aktora Artura Żmijewskiego. Rok 2013 (podobnie jak poprzedni) charakteryzował się w tym względzie dużą liczbą różnorodnych i uzupełniających się nawzajem kreacji, korzystających z materiałów realizowanych na niewielu sesjach, co pozwoliło z jednej strony na obniżenie potencjalnie wysokich kosztów przygotowań do kampanii, a z drugiej na wykorzystanie udziału w nich aktora praktycznie przez cały rok.

W ramach prowadzonych ogólnopolskich kampanii prasowych opracowano i przygotowano przekaz promocyjno-informacyjny oraz wykupiono powierzchnię reklamową w mediach ogólnopolskich: „*Moja Rodzina*”, „*Super Express*”, „*Fakt*”, „*Przegląd Sportowy*”, „*Sport*”, „*Przewodnik Katolicki*”, „*Nasz Dziennik*”, „*Gość Niedzielny*”, „*Tygodnik Katolicki Niedziela*”, „*Dziennik Gazeta Prawna*”, „*Echo Katolickie*”, „*Gazeta Finansowa*”, „*Rzeczpospolita*”, „*Przegląd*”, „*Riviera*”, „*Nasza Ziemia*”, „*Tygodnik Podlaski*”, „*Trybuna Górnicza*”, „*wSieci*”, „*Sieci*”, „*Gazeta Gdańska*” oraz na portalu www.wybrzeze24.pl, a także w „*Gazecie Kaszubskiej*” i na stronie www.gazetakaszubska.pl.

W pierwszym, emitowanym w 2013 r., materiale wizerunkowo-informacyjnym „*SKOK. Wyłącznie polski kapitał*” zaznaczono, iż z usług SKOK korzysta już ponad 2,5 mln rodzin. Kreacja, w której wykorzystano wizerunek Artura Żmijewskiego, zachęcała do dołączenia do grona członków spółdzielczych kas, którzy stanowią wspólnotę finansową, i podkreślała korzyści płynące z takiej decyzji. Materiał promocyjny informował także o udziale wyłącznie polskiego kapitału w funkcjonowaniu spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz podkreślał bogatą ofertę SKOK, w której można znaleźć m.in. lokaty, konta osobiste i pożyczki. Całość uzupełniała informacja o stronie www.skok.pl. Od 22 marca 2013 r. w przekazie zaktualizowano liczbę członków SKOK do 2,6 mln. W okresie Wielkanocy emitowany był przekaz świąteczny.

Ten sam przekaz emitowany był w ciągu całego roku na stronie www.kresy.pl i na stronie www.salon24.pl. Salon24.pl to niezależne forum publicystów, o tematyce społeczno-politycznej, na którym przy pomocy blogów i komentarzy dochodzi do wymiany myśli i debaty na ważne tematy. Kresy.pl są największym w Polsce medium poświęconym dawnym Kresom Rzeczypospolitej. Portal na bieżąco informuje o wydarzeniach mających znaczenie dla pamięci, teraźniejszości i przyszłości Kresów. Reklama SKOK na tych stronach ma na celu podkreślenie zaangażowania spółdzielczych kas w ważne inicjatywy społeczne.

Nieco inny charakter miały działania wspierające opisywaną kampanię, a prowadzone wspólnie z Niezależnym Wydawnictwem Polskim, wydawcą takich tytułów i portali, jak: „*Gazeta Polska Codziennie*”, „*Gazeta Polska*”, „*NWP Nowe Państwo*”, www.niezalezna.pl oraz www.VODgazetapolska.pl. W tych tytułach zamieszczono reklamę

„SKOK. 91 % członków wie, że może na nas polegać”, podkreślającą wysokie zaufanie, jakim cieszą się SKOK wśród swoich członków. W kwietniu przekaz został zastąpiony kreacją „Czy wiesz, że...”, w czerwcu obowiązywała reklama „SKOK. Ponad finanse”. Uzupełnieniem opisanych powyżej działań prasowych była całoroczna emisja reklam w miesięczniku „*Tęcza Polska*”, a także sponsoring atlasu drogowego – dodatku do „*Dziennika Bałtyckiego*”. Działania obejmowały sponsoring atlasu drogowego oraz realizację pakietu marketingowego. Natomiast współpraca z miesięcznikiem „*Tęcza Polska*” pozwala informować opinię społeczną i dotrzeć z przekazem wizerunkowym SKOK do grona członków spółdzielni w całej Polsce. Podobny charakter ma stała współpraca (w tym działania reklamowo-promocyjne) z portalem www.opoka.org. Dla przykładu: w I kwartale 2013 r., podczas kampanii „SKOK. **Wylącznie polski kapitał**” umieszczono boks o takiej treści i spójnym z kampanią prasową wizerunku nad prawym panelem bocznym stron portalu, zapewniając minimum 1 mln odsłon miesięcznie, baner zawierający kreację „**SKOK. Wylącznie polski kapitał**” na stronach wyszukiwarki portalu w katalogu adresów instytucji, zapewniający ponad 50 tys. odsłon miesięcznie i taki sam boks na stronie głównej portalu pod aktualnościami, zapewniający minimum 75 tys. odsłon miesięcznie. Portal www.opoka.org jest największym serwisem katolickim w Polsce.

W kwietniu z wykorzystaniem wymienionych tytułów wprowadzony został nowy przekaz promocyjny „**Czy wiesz, że...**” oparty na trzech hasłach odrębnie opracowanych graficznie: „Czy wiesz, że gdyby wszyscy członkowie SKOK złapali się za ręce, to mogliby objąć całą Polskę?”, „Czy wiesz, że gdyby wszyscy członkowie SKOK byli sąsiadami, tworzyliby największe miasto w Polsce?”, „Czy wiesz, że kasy oszczędnościowo-kredytowe towarzyszą już sześciu pokoleniom Polaków?”. Materiały promocyjne informowały o spółdzielczym charakterze kas kredytowych. Całość uzupełniała informacja o osobie polecającej (Artur Żmijewski) wraz z odwołaniem do strony www.skok.pl. W ostatnich miesiącach roku wprowadzone do zestawu tych reklam zostały m.in. takie hasła, jak: „**Czy wiesz, że** spółdzielcze kasy zakładane przez Franciszka Stefczyka przyczyniły się do odzyskania niepodległości przez Polskę?”, „**Czy wiesz, że** oszczędności powierzone SKOK-om pracują na rzecz polskiej gospodarki?”, „Czy wiesz, że za badania nad rozwojem spółdzielczości przyznana została Nagroda Nobla?”, oraz przekaz „**Zjednoczone dla Dobra**” zawierający informację o dorocznym Międzynarodowym Dniu Unii Kredytowych, w roku 2013 przypadającym na 17 października, oraz przekaz świąteczny – **życzenia bożonarodzeniowe**. Kolejnym przekazem z pierwszej połowy 2013 r. była kreacja „**SKOK. Ponad finanse**” zawierająca informacje o liczbie członków – ponad 2,6 mln. Dodatkowo ta sama kampania prasowa została przeprowadzona z dużym natężeniem z okazji odbywającej się jak co roku w czerwcu XXI Krajowej Konferencji SKOK. W tym przypadku wykorzystano także jako wzmocnienie przekazu nośniki outdoor (284 lokalizacje) w największych miastach Polski i przekaz telewizyjny – zakupiono czas emisyjny i wyemitowano spoty promocyjno-wizerunkowe na antenach mediów ogólnopolskich: TVP1, TVP2, TVP Info, TVP – kanały tematyczne, Discovery, Polsat, Polsat – kanały tematyczne, At Media oraz TV Trwam. Emisje miały miejsce w okresie 3–30 czerwca 2013 r. Łącznie wyemitowano 4 866 spotów. W 30-sekundowych spo-

tach promocyjno-wizerunkowych, wykorzystujących wizerunek Artura Żmijewskiego, podkreślono atrybuty SKOK: tradycję, nowoczesność, stabilność i miłą obsługę, oraz przypomniano o stale rosnącej liczbie członków kas spółdzielczych. Kreacja zawierała także adres strony www.skok.pl. Przeprowadzono również kampanię radiową. Wyemitowano 20-sekundowe spoty reklamowe „**SKOK. Ponad finanse**” z wykorzystaniem wizerunku Artura Żmijewskiego. W kampanii prasowej, oprócz opracowanej wcześniej reklamy wizerunkowej, w „Fakcie”, „Tygodniku Katolickim Niedziela” „Super Expressie” oraz tygodniku „wSieci” i miesięczniku „wSieci Historii” zostały zamieszczone wkładki promocyjno-reklamowe.

Obydwie kreacje tj.: „**SKOK. Ponad finanse**” i „**Czy wiesz, że...**” wykorzystywane były także w pozostałych miesiącach roku. Ich przekaz do końca roku wzmacniany był przez różne, dodatkowe działania, np. kampanię internetową na portalu onet.biznes.pl. Na stronie były publikowane teksty poruszające tematykę kas kredytowych oraz banery zawierające przekaz „**SKOK. Ponad finanse**” oraz „**Czy wiesz, że...**”. Działania dotyczyły okresu od 26 czerwca do 6 lipca 2013 r. Podobnie było z kampanią radiową. Wyemitowano 2 rodzaje spotów 20-sekundowych z hasłem „**Czy wiesz, że...**”, z wykorzystaniem głosu Artura Żmijewskiego. Łącznie 90 spotów od 22 lipca do 4 sierpnia 2013 r. na antenie Radia Zet. Dodatkowo przeprowadzono od 1 do 30 listopada kampanię outdoor na rzecz Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych, opartą na hasle „**Czy wiesz, że...**”. Kampania była obecna na 283 nośnikach outdoor w największych miastach Polski.

W 2013 r. przeprowadzona została na rzecz Kas jedna, duża, wizerunkowo-informacyjna kampania telewizyjna. Od 11 listopada do 15 grudnia na antenie mediów ogólnopolskich emitowany był 30-sekundowy spot wizerunkowy z przekazem „Czy wiesz, że...”, mówiący o polskich SKOK= jako inspiracji dla świata oraz o ich czynnym wspieraniu nowych spółdzielni finansowych w krajach rozwijających się.

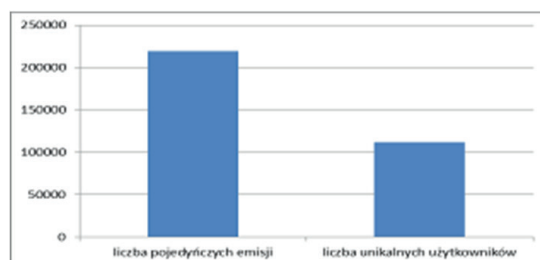
Podkreślić trzeba fakt systematycznego uzupełniania kampanii ogólnopolskich o mniejsze liczbowo emisje w mediach lokalnych, wykorzystanie lokalnych stacji telewizyjnych czy radiowych i liczne działania nietypowe – głównie w obszarze Internetu. W 2013 r. wymienić dla przykładu można: sponsoring programów „Rozmowy o nadziei” i „Forum Gospodarcze” na antenie TVP Gdańsk lub emisję spotu radiowego na antenie Katolickiego Radia Podlasie w pierwszych miesiącach 2013 r.

Odrębnym przedsięwzięciem jest współpraca promocyjna z Radiem Wnet. W wyniku realizacji umowy z 1 grudnia 2011 r. zawartej z Radiem Wnet Sp. z o.o. na rzecz Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych na stronie www.radiownet.pl umieszczane są banery promocyjne.

Ideą internetowego Radia Wnet jest dążenie do zwiększania zakresu wolności w polskich mediach. Poruszane na antenie rozgłośni kwestie społeczne stanowią przekaz zbliżony z misją SKOK, zaś społecznościowy charakter serwisu umożliwia użytkownikom publikowanie audycji, materiałów audiowizualnych, graficznych i tekstów przez nich tworzonych.

Ciekawym przykładem innych działań w Internecie była kampania wizerunkowa promująca spot z Arturem Żmijewskim, emitowana na platformie internetowej TVP.pl z rozszerzeniem na rozgłośnie radiową Eskago.pl.

W ramach kampanii zrealizowano 219 712 pojedynczych emisji spotu reklamowego. Realizowana kampania objęła zasięgiem 111 973 unikalnych użytkowników, którzy obejrzeli spot w całości – pełne 30 sekund bez przerwy.

Właściwe pozycjonowanie informacji o SKOK pozwala na zachowanie pozytywnego wizerunku Kas wśród użytkowników wyszukiwarek internetowych. W ramach wzmocnienia wizerunku spółdzielczych kas nadal kładziono duży nacisk na promocję ekspertów systemu SKOK. Obecność w mediach pozwoliła na zbudowanie zaufania do osób zarządzających depozytami członków spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Dodatkowo pozwoliło to na dodanie wiarygodności prezentowanym faktom, spuentowanie opinii niezależnych dziennikarzy oraz wykreowanie i spopularyzowanie wizerunku ekspertów systemu. Wypowiedzi przedstawicieli spółdzielczych kas pojawiły się m.in. na łamach tygodnika „wSieci”/ „Sieci”, „Tygodnika Katolickiego Niedziela” czy tygodnika „Przegląd” i dotarły w ten sposób do zróżnicowanych środowisk odbiorców. Warta podkreślenia jest także systematyczna realizacja Filmowej kroniki SKOK. Rejestrowane są na potrzeby zapewnienia właściwej dokumentacji, utrwalenia oraz emisji materiałów audiowizualnych te istotne wydarzenia, w których uczestniczyły Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa wizerunku Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych przedłużono prawo własności do domen internetowych związanych ze Spółdzielczymi Kasami Oszczędnościowo-Kredytowymi. Zarezerwowane adresy internetowe nawiązują swoimi nazwami bezpośrednio do spółdzielczych kas, ich ekspertów lub kampanii marketingowych, które Kasy prowadziły. W przyszłości zakupione domeny mogą zostać wykorzystane do stworzenia stron internetowych poświęconych SKOK.

3. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi

3.1. Instytucje krajowe

W roku 2013 Kasa Krajowa funkcjonowała pod nadzorem sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego. W związku ze sprawowaniem nadzoru KNF przeprowadziła w Kasie Krajowej jedną kontrolę na przełomie kwietnia i maja 2013 r.

Stała współpraca systemu SKOK z instytucjami krajowymi obejmowała następujące podmioty:

- Bankowy Fundusz Gwarancyjny – z uwagi na objęcie spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych obowiązkowym systemem gwarantowania.
- Narodowy Bank Polski – w związku z przekazywaniem danych SKOK w celu umożliwienia NBP wykonywania zadań związanych z opracowywaniem statystyki pieniężnej dla potrzeb Europejskiego Banku Centralnego oraz danych niezbędnych do dokonywania przez Narodowy Bank Polski oceny funkcjonowania rozliczeń pieniężnych i rozrachunków międzybankowych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z d 23 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu, zakresu i terminów przekazywania przez podmioty uczestniczące w rozliczeniach pieniężnych i rozrachunkach międzybankowych (Dz. U., Nr 107, poz. 1139). Jednocześnie w związku z tym, iż ustawa z 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych przewidywała z 27 stycznia 2014 r. wejście w życie przepisów art. 83 ustawy z 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, zmieniających ustawę z 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim i wprowadzających obowiązek utrzymywania rezerwy obowiązkowej przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe i Kasę Krajową, pod koniec 2013 r. współpraca z NBP obejmowała także przygotowania do rozpoczęcia tego procesu.
- Główny Urząd Statystyczny – dostarczanie danych SKOK w ramach programu badań statystycznych statystyki publicznej w celu opracowania publikacji „Wyniki finansowe spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych”.
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w zakresie przeprowadzanych w SKOK kontroli związanych z przestrzeganiem procedur przeciwdziałania tzw. praniu brudnych pieniędzy.
- Biuro Informacji Kredytowej SA – w roku 2013 współpraca obejmowała wymianę danych kredytowych oraz wysyłanie elektronicznie za pośrednictwem BIK SA do Ministerstwa Finansów informacji o otwartych i zamkniętych rachunkach przedsiębiorców.
- Krajowa Rada Spółdzielcza – jako naczelny organ spółdzielczości. W roku 2013 Kasa Krajowa uczestniczyła w VI Kongresie Spółdzielczości, który odbył się w listopadzie; dwóch przedstawicieli systemu SKOK weszło w skład Zgromadzenia Ogólnego KRS. Kasa Krajowa jest również reprezentowana przez Prezesa Zarządu w dwóch specjalnych komisjach działających w ramach KRS: Komisji Finansów Spółdzielczych oraz Komisji Lustracji.

- Bank Gospodarstwa Krajowego – w związku z udzieleniem przez SKOK długo-terminowych kredytów mieszkaniowych z dopłatami skarbu państwa.
- Biura Informacji Gospodarczej – Kasa Krajowa kontynuowała współpracę z Krajowym Rejestrem Długów oraz Rejestrem Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej SA w celu umożliwienia kasom korzystania z informacji gospodarczych przy wykorzystaniu infrastruktury służącej do wymiany informacji kredytowej w ramach tzw. projektu BBC.

3.2. Instytucje zagraniczne

Współpraca z instytucjami zagranicznymi obejmowała:

- Światową Radę Związków Kredytowych (WOCCU) z siedzibą w Madison, Wisc., USA – gdzie Przewodniczący Rady Nadzorczej Grzegorz Bierecki został wybrany w 2013 r. na Przewodniczącą Światowej Rady. Przedstawiciele Kasy Krajowej uczestniczyli w walnym zgromadzeniu tej organizacji.
- Międzynarodową Sieć Regulatorów Unii Kredytowych (International Credit Union Regulators' Network), której zadaniem jest tworzenie platformy współpracy szefów nadzorów nad uniami kredytowymi w poszczególnych krajach. Członkiem Komitetu Sterującego ICURN jest Zastępca Dyrektora Generalnego Wiktor Kamiński.
- Grupę G-10 – forum wymiany doświadczeń wynikających z działalności unii kredytowych w krajach, w których funkcjonują najistotniejsze w światowym ruchu organizacje krajowe unii kredytowych i w ramach którego wypracowywane są kierunki rozwoju unii kredytowych. Polski system SKOK w grupie G-10 w roku 2013 reprezentował Przewodniczący Rady Nadzorczej Kasy Krajowej Grzegorz Bierecki.
- Europejską Sieć Unii Kredytowych (ang. ENCU) – utworzone przez europejskie unie kredytowe (Kasę Krajową, Stowarzyszenie Brytyjskich Unii Kredytowych, Irlandzką Ligę Unii Kredytowych oraz Rumuński Związek Unii Kredytowych). W roku 2013 w spotkaniach uczestniczyli także przedstawiciele unii kredytowych z Estonii i Macedonii. Celem działania Forum jest określanie strategii w odniesieniu do regulacji rynku finansowego, które są dyskutowane w Komisji Europejskiej lub zostały wniesione pod obrady Parlamentu Europejskiego. Ustalenia Forum były następnie przekazywane do przedstawicielstwa unii kredytowych w Brukseli, które monitoruje działalność Parlamentu Europejskiego w zakresie rozwiązań legislacyjnych oraz realizuje ustalenia Forum w zakresie oczekiwanych przez europejskie unie kredytowe rozwiązań. Nadal jest rozwijana strona internetowa www.creditunionnetwork.eu prezentująca specyfikę i dorobek europejskich unii kredytowych oraz stanowiska Forum w różnych sprawach dotyczących działalności unii. Zastępca Dyrektora Generalnego Wiktor Kamiński reprezentował ENCU na spotkaniach konsultacyjnych dotyczących projektu Kodeksu Postępowania Instytucji Mikrofinansowych (Code of Conduct for Microfinance Institutions) w państwach członkowskich.

- Międzynarodowy Związek Spółdzielczy (ICA) z siedzibą w Genewie, a w szczególności Region Europejski (Cooperatives Europe). Przedstawiciele Kasy Krajowej uczestniczyli w Walnym Zgromadzeniu Regionu Europa i Walnym Zgromadzeniu ICA.
- Europejską Sieć Zadłużenia Konsumentów (European Consumer Debt Network) – organizację zajmującą się walką z wykluczeniem finansowym oraz nadmiernym zadłużaniem się konsumentów.
- organizacje Visa i Mastercard w zakresie wydawania kart płatniczych dla członków SKOK (Kasa Krajowa jest członkiem tych organizacji).
- unie kredytowe z obszaru Europy Wschodniej.
- organizacje krajowe unii kredytowych z Białorusi, Ukrainy, Mołdowy i Azerbejdżanu.

4. Kadry

Zatrudnienie w Kasie Krajowej na 31 grudnia 2013 r. wyniosło 86 etatów (w tym etaty pełne i częściowe). W ciągu roku w Kasie Krajowej zatrudnienie zakończyło 5 osób, pozyskano 8 nowych pracowników.

Dział	31 grudnia 2012 r.	31 grudnia 2013 r.	zmiana liczbowa
Organizacyjno-prawny	8	9	1
Monitoringu i kontroli	17	22	5
Finansowo-księgowy	12	12	-
Operacyjno-finansowy	4	4	-
Kart, Rozliczeń i Informacji Kredytowej	11	11	-
Informatyczny	5	7	2
Pozostałe stanowiska	26	21	- 5

Pracownicy Kasy Krajowej to głównie ludzie młodzi – średnia wieku to 39 lat – i bardzo dobrze wykształceni. Pracownicy z wyższym wykształceniem stanowią 86 % osób zatrudnionych. Kobiety stanowią 54,65 % zatrudnionych.

Pracownicy Kasy Krajowej motywowani są do rozwoju i podnoszenia swoich kwalifikacji. Szeroko zakrojona polityka szkoleniowa sprzyja rozwijaniu umiejętności zawodowych i personalnych pracowników.

5. Kontrola wewnętrzna

W roku 2013 w Kasie Krajowej funkcjonowała powołana przez Zarząd i wyodrębniona w strukturze organizacyjnej Komórka Kontroli Wewnętrznej (dalej: KKW), gdzie kierujący tą komórką podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Kasy Krajowej.

Działalność kontrolna wykonywana była w celu wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu Kasy Krajowej w każdym aspekcie jej działalności oraz zmierzała do podniesienia sprawności jej działania.

Rada Nadzorcza Kasy Krajowej sprawowała ogólny nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej, oceniając jego adekwatność i skuteczność na podstawie sporządzonych przez KKW kwartalnych i rocznych informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach, wnioskach wynikających z przeprowadzonych kontroli oraz działaniach podjętych w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

W celu realizacji zadań i wypełnienia funkcji kontroli wewnętrznej zostały wyznaczone osoby z komórek organizacyjnych Kasy Krajowej, które po wcześniejszym przeszkoleniu uczestniczyły w pracach zespołów kontrolnych.

Praca KKW jest zorientowana na ocenę funkcjonowania Kasy Krajowej, ze szczególnym uwzględnieniem braków i nieprawidłowości w jej działalności, oraz powinna wskazywać na sposoby ich likwidacji.

Mechanizmy identyfikacji, oceny i kontroli ryzyka stosowane przez Kasę Krajową uwzględniają ocenę ilościową i jakościową, a także biorą pod uwagę szacunek wpływu ryzyka na bezpieczeństwo Kasy Krajowej, rentowność jej działania, wiarygodność sprawozdawczości oraz przestrzegania prawa. Badanie zgodności działania Kasy Krajowej z przepisami prawa, normami organu nadzoru, postanowieniami Statutu i wydanymi na jego podstawie uchwałami oraz regulacjami wewnętrznymi odbywa się na podstawie informacji o unormowaniach, które muszą być przestrzegane przez Kasę Krajową przy prowadzeniu działalności wraz z szacunkową oceną możliwego wpływu istotnych zmian prawnych na jej działalność i zapewnienie zgodności działania z tymi normami.

6. System SKOK

Instytucje Systemu SKOK w roku 2013 kontynuowały swoją działalność, koncentrując się na dostosowywaniu oferowanych produktów i usług, a także struktury do zmieniających się warunków rynkowych.

Towarzystwo Finansowe SKOK SA wraz z pomiotami świadczącymi usługi związane z obsługą bankomatów (spółka eCard), które jest także podmiotem dostarczającym oprogramowanie dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz oferującym obsługę platformy e-SKOK oraz usługi typu „call center” (sprzedaż produktów, windykacja, działania reklamowe) rozwijało nadal swoją działalność. TF SKOK SA pozostaje wciąż kluczowym partnerem Kasy Krajowej w zakresie wydawnictwa i procesowania kart płatniczych Visa wydawanych przez Kasę Krajową dla członków SKOK. Spółka kontynuowała posadawianie własnych bankomatów, których na koniec roku było 512. Dla członków SKOK wydano łącznie ponad 465 419 tys. kart.

Spółka Apella SA to strategiczny partner Kasy Krajowej w realizacji działań reklamowo-promocyjnych systemu SKOK z wykorzystaniem środków z budżetu akcji rekla-

mowo-promocyjnej. Także w roku 2013 spółka realizowała zadania promujące System SKOK oraz całościowe akcje reklamowe Kas. Spółka kontynuowała także działalność wydawniczą w zakresie wydawnictwa „Gazety Bankowej”. Szerzej działania realizowane przez Spółkę Apella w roku 2013 opisane zostały w rozdziale 2.7. Promocja i reklama.

Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych SA kontynuowało w 2013 r. prowadzenie działalności w zakresie zarządzania funduszami inwestycyjnymi, których uczestnikami były zarówno podmioty z systemu SKOK, jak i członkowie spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Z myślą o tej ostatniej grupie uczestników TFI SKOK SA uruchomiło w 2013 r. nowy produkt inwestycyjny pod nazwą Plan Inwestycyjny „Skarbonka”. Ponadto w celu uzyskania dodatkowych korzyści dla wszystkich uczestników funduszy przeprowadzono w 2013 r. procedurę przekształcenia dwóch funduszy inwestycyjnych: SKOK FIO Etyczny 1 oraz SKOK FIO Etyczny 2 w nowe subfundusze istniejącego funduszu SKOK Parasol FIO. Z uwagi na zmianę legislacyjną w ustawie regulującej działalność spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, umożliwiającą prowadzenie kasom działalności pośredniczenia w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych po uprzednim uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, TFI SKOK SA podjęło rozmowy z Kasami na temat poszerzenia profilu ich działalności o przedmiotowe czynności pośrednictwa, co powinno zwiększyć powszechność produktów spółki wśród członków SKOK. Działalność TFI SKOK SA prowadzona w 2013 r. została oceniona pozytywnie także przez zewnętrzne podmioty – spółka otrzymała wyróżnienia „Pomorski Pracodawca Roku 2012” oraz „Solidna Firma 2012”.

Działające w ramach systemu SKOK zakłady ubezpieczeń – TUW SKOK oraz TU SKOK Życie SA – w roku 2013 rozwijały się dynamicznie. Z uwagi na objęcie depozytów zgromadzonych w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych obowiązkowym systemem gwarantowania Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, TUW SKOK w roku 2013 zakończyło świadczenie produktu – ubezpieczenie depozytów. Dalej rozwijana była oferta ubezpieczeń grupowych, które mogą stanowić jedną z form ograniczenia ryzyka kredytowego. Ponadto w grudniu 2013 r. Kasa Krajowa zawarła z TUW umowę pożyczki na kwotę 900000000 zł, która to kwota przeznaczona została na stabilizację sytuacji finansowej Kas poprzez obejmowanie w nich udziałów przez Kasę Krajową.

Spółka Asekuracja Sp. z o.o. współpracowała z kasami w zakresie prowadzonych działań windykacyjnych. Z uwagi na prowadzoną przez spółkę współpracę z kancelariami windykacyjnymi na terenie Polski Asekuracja Sp. z o.o. wspomaga SKOK m.in. w prowadzonych działaniach windykacyjnych w zakresie tzw. windykacji przedsądowej oraz sądowej.

Spółka SKOK Holding s.a.r.l., do której w latach ubiegłych zostały wniesione tytułem aportu akcje i udziały będące w posiadaniu Kasy Krajowej, w pełni realizuje cele, dla jakich została powołana, tj. posiadanie w strukturze silnej kapitałowo spółki wykorzystującej rozwiązania prawne, jakie daje członkostwo w Unii Europejskiej z zastosowaniem specyfiki rozwiązań łączących się z miejscem siedziby spółki.

Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej jako podmiot wspomagający realizację misji SKOK w zakresie edukacji kontynuowało prowadzenie sieci Ośrodków Doradztwa Finansowego i Konsumenckiego, w której osoby znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej mogą uzyskać bezpłatną pomoc z zakresu poradnictwa finansowo-prawnego i konsumenckiego. W ciągu roku 2013 z pomocy w Ośrodkach w Gdyni, Krakowie, Warszawie, Białej Podlaskiej i we Wrocławiu skorzystało 959 osób, co stanowi wzrost liczby klientów o ponad 50 proc. w porównaniu z rokiem 2012. Dowodzi to, że dostęp do bezpłatnego poradnictwa finansowo-prawnego i konsumenckiego jest potrzebny.

Działalność kontynuuje także Spółdzielczy Arbitraż Konsumencki. W roku 2013 do SAK wpłynęły 22 wnioski, z czego 7 zostało zwróconych, w 10 przypadkach Arbiter zarządził oddalenie wniosku w całości, w 3 przypadkach odrzucono wnioski. W jednym przypadku częściowo uznano roszczenie wnioskodawcy, a w jednym przypadku Arbiter uznał, że Wnioskodawca nie jest zobowiązany do zapłaty na rzecz SKOK.

W 2013 r. do Sądu Polubownego przy SKEF nie wpłynął żaden pozew.

W grudniu 2013 r. zakończyła się IV edycja projektu „Pomóż oszczędzać rodzinie”. Projekt jest odpowiedzią na problemy rodzin o niskich dochodach, które chcą kształcić swoje umiejętności świadomego korzystania z produktów dostępnych na rynku finansowym i nie być grupą społeczną narażoną na zjawisko nadmiernego zadłużenia. Celem projektu jest edukacja rodzin w zakresie planowania i skutecznego zarządzania finansami osobistymi. Każdy uczestnik przy wsparciu mentora – opiekuna rodziny – ma możliwość indywidualnego opracowania budżetu domowego dostosowanego do swoich potrzeb. „Pomóż oszczędzać rodzinie” to próba, zarówno podniesienia świadomości finansowej uczestników projektu oraz ich rodzin, jak i wyrobienia nawyku oszczędzania.

7. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2013

W roku 2013 Kasa Krajowa wypracowała zysk netto w wysokości 3 422 539,97 zł. W pierwszej połowie 2013 r. Kasa Krajowa realizowała strategię ostrożnej polityki inwestycyjnej opartej głównie na instrumentach krótkoterminowych oraz gwarantujących niższą dochodowość, ale większą płynność oraz bezpieczeństwo. W związku z niestabilną sytuacją prawną, opóźnieniami w wejściu regulacji dotyczących form utrzymywania rezerwy płynnej Kasa Krajowa utrzymywała podwyższone saldo środków na rachunkach bankowych. W związku z wejściem w życie 12 czerwca 2013 r. nowelizacji ustawy o SKOK, wprowadzonej ustawą z 19 kwietnia 2013 r., o zmianie ustawy o SKOK, oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 613), która zobligowała Kasę Krajową do przebudowy portfela swoich inwestycji finansowych, w związku z art. 38, który zobowiązał Kasę Krajową do utrzymywania środków z tytułu rezerwy płynnej kas, w papierach wartościowych emitowanych przez skarbu państwa, NBP lub jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego, Kasa Krajowa sukcesywnie zaczęła w 2013 r. inwestować środki pochodzące z tytułu rezerwy płynnej kas w obligacje skarbu państwa. W roku 2013 wartość bilansowa obligacji skarbowych ukształtowała się na poziomie 1/3 całości aktywów Kasy Krajowej. Na końcowy wynik finansowy Kasy Krajowej wpłynęły także

wahania giełdowe tych instrumentów finansowych, mające miejsce w drugiej połowie 2013 r., wynikające przede wszystkim z zapowiedzi planowanych zmian w systemie emerytalnym, jakie miały miejsce w tym czasie.

Jednocześnie nastąpił spadek przychodów z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, co było efektem braku szerszego zainteresowania SKOK tymi produktami w 2013 r.

8. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2014

Na osiągnięcie przez Kasę Krajową zaplanowanego wyniku finansowego w roku 2014 będą miały wpływ czynniki wewnętrzne, jak i zewnętrzne:

- zmiana Polityki rachunkowości polegająca na zmianie prezentacji skutków wyceny,
- prowadzenie polityki inwestycyjnej, mającej na celu wybór najbardziej optymalnych instrumentów dostępnych na rynku, w granicach określonych przez przepisy art. 38 ustawy o SKOK, dzięki której możliwe będzie osiągnięcie najwyższej stopy wzrostu,
- doskonalenie modelu zarządzania ryzykiem kredytowym (dotyczącym przede wszystkim detalicznych ekspozycji kredytowych) w SKOK, który będzie sprzyjał prowadzeniu ostrożnej polityki kredytowej i tym samym utrzymaniu portfela wierzytelności przeterminowanych na poziomie nieodbiegającym na niekorzyść od rynkowej charakterystyki tego rodzaju wierzytelności,
- dalsze wspieranie różnych form integracji oraz modelu zarządzania w grupie, co skutkuje zarówno wzrostem sprzedaży, jak i poprawą rentowności dla uczestniczących kas,
- dalszy rozwój akcji depozytowej SKOK skutkujący pośrednim wzrostem aktywów Kasy Krajowej,
- ograniczenie i monitorowanie wysokości ponoszonych kosztów, w szczególności związanych z realizacją nowych przedsięwzięć biznesowych,
- dalsze pogłębianie współpracy z BIK i BIGami w zakresie wymiany informacji kredytowej mające na celu mitygowanie ryzyka kredytowego w kasach.

Na potencjalne zmniejszenie wyniku mogą wpływać następujące okoliczności:

- kształtowanie się rynkowych stóp procentowych w wyniku sytuacji makroekonomicznej, lecz także na skutek decyzji Rady Polityki Pieniężnej,
- obniżona rentowność instrumentów finansowych, w jakich lokowane są środki pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej,
- nadpłynność sektora finansowego i niskie kwotowania depozytów dla klientów instytucjonalnych, co może mieć wpływ na wyniki podmiotów bazujących na przychodach odsetkowych; do grupy takich podmiotów należy Kasa Krajowa,
- dynamiczna zmiana sytuacji prawnej, skutkująca zasadniczą zmianą w modelu funkcjonowania Kasy Krajowej oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych przy jednoczesnym ograniczeniu źródeł przychodów (ograniczenie liczby instrumentów inwestycyjnych) oraz wzroście obciążeń finansowych,

- odpływ depozytów członków SKOK, szczególnie w wyniku wprowadzanych zarządów komisarycznych i innych działań nadzorczych KNF i konieczność uruchamiania części rezerwy płynnej kas ulokowanej w Kasie Krajowej,
- trudna sytuacja gospodarcza kraju, która może mieć wpływ na wzrost poziomu ryzyka operacyjnego instrumentów inwestycyjnych, a równocześnie negatywnie wpływa na sytuację gospodarstw domowych, co może oznaczać wzrost należności przeterminowanych w całym sektorze instytucji kredytowych, co także znajdzie odzwierciedlenie w sytuacji kas spółdzielczych, a tym samym Kasy Krajowej,
- konkurencja ze strony pozostałych podmiotów rynku usług finansowych konkurujących o istotnie zmniejszoną na skutek recesji grupę „dobrych klientów” tzn. osób posiadających pracę i tym samym stały dochód,
- uruchomienie pomocy stabilizacyjnej dla kas,
- sukcesywne implementowanie nowego systemu informatycznego do obsługi transakcji przelewowych z kasami, z jednoczesną możliwością, po uzyskaniu zgody na przystąpienie, rozliczeń poprzez system KIR.

9. Ocena realizacji Planu sześcioletniego na lata 2008–2014

Rok 2013 charakteryzował się zbliżoną do lat poprzednich dynamiką wzrostu aktywów spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Na realizację założeń planu sześcioletniego, przyjętego w roku 2008, miało istotny wpływ wejście w życie nowej ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych z 5 listopada 2009 r., a tym samym objęcie KSKOK i SKOK nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, a także przyjęta w czerwcu 2013 r. nowelizacja ustawy znacznie poszerzająca zakres regulacji dotyczących kas i Kasy Krajowej oraz wejście w życie w latach 2012–2013 kolejnych rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Rozporządzenia w zasadniczy sposób zmieniły zasady tworzenia odpisów aktualizujących pożyczki i kredyty przeterminowane, powodując ich znaczne zwiększenie. Tym samym na skutek braku okresu przejściowego wyniki znacznej liczby kas uległy istotnym, niekorzystnym zmianom, przez co zobowiązane zostały one do sporządzania programów postępowania naprawczego. Liczba oraz tempo zmian zachodzących w otoczeniu prawnym systemu SKOK w istotny sposób utrudniały i utrudniają rozwijanie działalności, kierując sporą liczbę zasobów na potrzeby ciągłego dopasowywania się do nowych norm, regulacji i wytycznych.

Sytuacja makroekonomiczna Polski w roku 2013 nie ulegała pogorszeniu, natomiast rynek finansów konsumenckich stał się obszarem jeszcze większej konkurencji, szczególnie w obszarze depozytowym. Bezrobocie w grupie członkowskiej SKOK oraz dość wysokie koszty utrzymania gospodarstw domowych powodowały brak poprawy zdolności kredytowej osób fizycznych. Kasy zachowały zdolność do kontynuacji wzrostu, jednak dynamika aktywów obniżyła się w stosunku do lat 2008–2010:

- słabsza niż w pierwszych latach realizacji Planu sześcioletniego była dynamika przyrostu depozytów i bazy członkowskiej,
- zmniejszyła się liczba placówek SKOK – kasy zamykały placówki nierentowne lub bez perspektyw – następuje racjonalizacja sieci sprzedaży.

Pomimo powyższego w kolejnych kasach wzbogacana jest oferta produktowa, co sprzyja pozyskiwaniu nowych grup członków, a co za tym idzie – budowana jest podstawa do kontynuowania trendu wzrostowego.

10. Raport dotyczący ryzyka

W 2013 r. Zarząd i Rada Nadzorcza koncentrowały się na zmianach organizacyjnych w Kasie Krajowej w związku ze zmianą jej funkcji oraz na dostosowywaniu systemu SKOK do zmian ustawowych. Podejmowano wiele działań służących stabilizowaniu działalności kas. W związku z ustabilizowaniem się sytuacji makroekonomicznej w mniejszym zakresie analizowano wpływ kryzysu na sytuację finansową Kasy Krajowej oraz na ryzyko w działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Wskaźniki płynności utrzymywały się na bardzo dobrym poziomie, natomiast duża liczba kas utrzymywała wskaźniki funduszy własnych oraz kapitałowych poniżej poziomu regulacyjnego. Kolejne zmiany zasad tworzenia odpisów aktualizujących spowodowały radykalną zmianę sytuacji w bardzo krótkim czasie. Brak okresu przejściowego spowodował konieczność jednorazowego ich utworzenia w nowej wysokości, co wywołało straty w dużej liczbie kas.

Organy Kasy Krajowej oraz organ opiniodawczy, jakim jest Komisja Funduszu Stabilizacyjnego, oceniają ryzyko nie tylko samej Kasy Krajowej, lecz także SKOK, ponieważ kasy są równocześnie obiektem kontroli oraz partnerami i kontrahentami Kasy Krajowej z racji stosunku członkostwa i przepisów ustawy. Kasy wykonują wiele czynności za pośrednictwem lub przy udziale Kasy Krajowej oraz firm będących własnością Systemu SKOK (szczególnie należy podkreślić znaczenie takich obszarów jak: rozliczenia, wydawanie kart płatniczych i obsługa transakcji, zarządzanie siecią bankomatów SKOK 24 i eCard, składanie zapytań do BIK oraz BIG, wsparcie zarządzania płynnością w formie lokat jednodniowych, lokowanie nadwyżek płynnych kas, prowadzenie ogólnopolskich kampanii marketingowych i działań PR). Działania te mają przełożenie na sytuację finansową kas (bezpośrednio lub pośrednio), z kolei sytuacja w obszarach takich jak: adekwatność kapitałowa, jakość aktywów, płynność czy rentowność kas przekłada się na stabilność systemu i ewentualne zaangażowanie Kasy Krajowej w działania naprawcze z użyciem środków funduszu stabilizacyjnego. W roku 2013 System SKOK kontynuował budowę zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem (SZR) rozumianego jako zbiór mechanizmów pozwalających na systematyczne identyfikowanie, analizowanie (szacowanie) i monitorowanie poszczególnych rodzajów ryzyk – celem tutaj jest wspomoczenie procesu podejmowania decyzji zarówno w obszarze strategicznym, jak i operacyjnym. Model zarządzania ryzykiem w dotychczasowej praktyce w zakresie dotyczącym działalności kas koncentrował się na analizie poszczególnych obszarów działania SKOK – w szczególności analiza obejmowała aktywa finansowe oraz jakość zarządzania i opierała się na prewencji związanej ze stratami, zgodnie z definicją ryzyka jako możliwości wystąpienia szkody. Kasa Krajowa rozszerzyła system zarządzania ryzykiem, składający się obecnie ze sprawozdawczości, zmodernizowanego systemu analizy finansowej KAPER, monitoringu i systemu kontroli o kolejne narzędzie w postaci: hurtowni danych kredytowych i systemu raportów analitycznych (Syntetyczny Raport Ryzyka Kredytowego).

Aplikacje „Vintage”, „Roll Rates” oraz „Portfel” zostały przygotowane w ramach prac służących do prowadzenia nadzoru nad kasami.

W obszarze ryzyka pozostającego w sferze zainteresowania Systemu SKOK można wskazać:

10.1. Ryzyka strategiczne:

- **Ryzyka prawne:** związane z niewłaściwą lub nieskuteczną identyfikacją i stosowaniem regulacji zewnętrznych w kontekście prowadzonej działalności, a także z niestabilnym, niespójnym otoczeniem prawnym podlegającym interpretacjom. Kasa Krajowa prowadzi systematyczne działania w dwóch obszarach. Prowadzone jest zarówno stałe monitorowanie zmieniających się przepisów, jak i opracowywane są standardy i zalecenia, a wszystkie projektowane regulacje badane są pod kątem zgodności z prawem. Równocześnie analizowane jest na bieżąco zmieniające się środowisko prawne Unii Europejskiej i podejmowane są działania prewencyjne i dostosowawcze. Prowadzone są stałe działania typu compliance, szczególnie w zakresie przeciwdziałania tzw. praniu brudnych pieniędzy, ochrony praw konsumentów oraz zgodności działań z Kodeksem Dobrych Praktyk i Zasad Działania SKOK. Największe zagrożenie prawne dla Systemu SKOK wiąże się z wejściem w życie nowej ustawy o SKOK, uchwalonej przez Sejm 5 listopada 2009 r., a skierowanej przez śp. prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego do Trybunału Konstytucyjnego. Ostatecznie na skutek wycofania przez obecnego prezydenta RP Bronisława Komorowskiego ustawy z Trybunału – poza dwoma artykułami – weszła ona w życie bez istotnych zmian, wprowadzając nowe zasady przede wszystkim w zakresie nadzoru i regulacji, lecz także w działalności kas i Kasy Krajowej. Ustawa została znowelizowana w 2013 r. i wprowadziła dalsze obowiązki dla kas i dla Kasy Krajowej. Ryzyko prawne wiąże się z dużą niejasnością przepisów oraz pokrywaniem się części kompetencji różnych instytucji: Komisji Nadzoru Finansowego, Kasy Krajowej i ministra finansów. Słabość i niejasność przepisów skutkuje problemami interpretacyjnymi. Zauważalny jest także niski poziom współpracy organu nadzoru z Kasą Krajową (długotrwałe procesy zatwierdzania przez KNF wzorców dokumentów istotnych dla działalności Kasy Krajowej, przeciągające się postępowania administracyjne, brak współpracy w zakresie planów restrukturyzacyjnych, bardzo niski poziom współpracy z zarządcami komisarycznymi) oraz jego znaczna uciążliwość (ponad 800 pism różnego rodzaju kierowanych do Kasy Krajowej lub do kas – do wiadomości Kasy Krajowej – w okresie od wejścia w życie ustawy do grudnia 2013 r.).
- **Reputacja.** Dotyczy zdolności organizacji do ochrony dobrego imienia i utrzymania świadczonych usług na poziomie wymaganym przez klientów. Realizowana jest zarówno poprzez monitoring mediów, badania satysfakcji, jak i konsekwentne wdrażanie metod zarządzania opartych na wysokiej jako-

ści potwierdzonej odpowiednimi certyfikatami, zarówno w Kasie Krajowej, SKOK jak i innych organizacjach Systemu SKOK. Bardzo istotne znaczenie miały działania z zakresu public relations prowadzone w celu utrzymania wiarygodności kas w oczach opinii publicznej jako bezpiecznego miejsca dla deponowania oszczędności. Szeroko zakrojone aktywności w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu finansowemu przyczyniły się do ugruntowania wizerunku SKOK jako firmy społecznie odpowiedzialnej. Ryzyko reputacji pojawia się w związku z wejściem w życie nowej ustawy o SKOK, która bez adekwatnych okresów przejściowych zmienia w sposób zasadniczy gospodarkę finansową kas. Nowa prezentacja wyników finansowych kas niekorzystnie wpłynęła na ich wizerunek. Dodatkowo na przełomie roku zaczęły pojawiać się w mediach sygnały o planowanych działaniach restrukturyzacyjnych SKOK z udziałem sektora bankowego. Pomimo tego oraz pomimo ustanowienia w trzech kasach zarządców komisarycznych nie zaobserwowano istotnego spadku zaufania do kas.

- **Rozwój produktów.** Dotyczy odpowiedniego poziomu rozwoju produktów i usług oraz zdolności do nadążania za zmiennymi oczekiwaniami i potrzebami klientów. Prowadzony jest w oparciu o badania satysfakcji, regularne konsultacje w ramach strategicznej grupy klientów oraz poddawany walidacji u kluczowych klientów w poszczególnych grupach. W praktyce rozwój produktów koncentrował się nadal na kartach płatniczych oraz zwiększeniu dostępu do rachunków poprzez Internet (e-SKOK) oraz sieć bankomatów (SKOK 24) we współpracy z Towarzystwem Finansowym SKOK SA. TUW SKOK rozwijało ofertę ubezpieczeń związanych z zawieraniem umowami pożyczek i kredytów, m.in. zabezpieczających pożyczkobiorców, którzy utracili pracę (przejęcie okresowej odpowiedzialności za spłatę rat kredytu/pożyczki), co jest odpowiedzią na sytuację kryzysową w gospodarce. Opracowano wiele zmian związanych z wejściem w życie zmian w ustawie o kredycie konsumenckim, ustawie o usługach płatniczych oraz z wejściem w życie nowej ustawy o SKOK. Szczególnie ważne było przygotowanie produktów dla tzw. III sektora (sektora przedsiębiorstw społecznych i organizacji pozarządowych: spółdzielni, stowarzyszeń, związków zawodowych czy związków wyznaniowych).
- **Informacja zarządcza.** System SKOK podejmuje prace dla lepszego udostępniania właściwych informacji wykorzystywanych w celu opracowania skutecznej długookresowej strategii działania organizacji. Na poziomie Kasy Krajowej Zarząd dokonuje comiesięcznych, kwartalnych, półrocznych i rocznych ocen zarówno sytuacji finansowej Kasy Krajowej, jak i SKOK w różnych zakresach. Stworzono system informacji zarządczej dla Rady Nadzorczej oraz rozwijano system informacji dla Komisji Funduszu Stabilizacyjnego. Nadal rozwijana jest baza danych dla celów kontroli i oceny ryzyka SKOK – system gromadzenia, opracowania informacji i analiz. Udoskonalane są narzędzia wspierające ocenę sytuacji finansowej SKOK.

- Ryzyko operacyjne. Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest bieżące utrzymywanie poziomu ryzyka operacyjnego na dopuszczalnym poziomie, niezagrażającym prowadzonej działalności Kasy Krajowej. W 2013 r. w Kasie Krajowej wdrożono w ramach ISO 9001 proces PR XIII – Zarządzanie Bezpieczeństwem Informacji. Zakres procesu obejmuje obszary bezpieczeństwa prawnego-organizacyjnego, personalnego, fizycznego i teleinformatycznego. Komórki organizacyjne Kasy Krajowej w ramach zakresu swoich obowiązków dokonują zabezpieczenia zagrożonych obszarów operacyjnych następującymi typami zabezpieczeń:
 - plany awaryjne służące przeciwdziałaniu i minimalizowaniu negatywnych skutków nieoczekiwanych zdarzeń, w tym ataków wewnętrznych i zewnętrznych, które mogą zaszkodzić funkcjonowaniu organizacji. W związku z tym w październiku 2012 r. Zarząd Kasy Krajowej podjął decyzję o rozpoczęciu prac nad budową Centrum Zapasowego w Gdyni. Zakończyło działalność działające od 2010 r. Centrum Backupowe w Gdańsku na ul. Arkońskiej, a jego elementy zostały przeniesione. Założono, iż w sytuacji kryzysowej Centrum Zapasowe ma przejąć kluczowe zadania wykonywane w Sopocie w czasie pierwszych 48 godz. od jej wystąpienia. O dalszych aktywnościach ma decydować powołany właśnie w celu zapewnienia ciągłości działania sztab kryzysowy. Prace nad osiągnięciem pełnej funkcjonalności Centrum Zapasowego zakończyły się w kwietniu 2013 r. Od tego czasu Centrum Zapasowe jest regularnie nadzorowane i testowane. W ramach kontroli jego funkcjonowania, jeszcze w roku 2013 przeprowadzono wiele testów poprawności działania zainstalowanych tam systemów, wraz z przeniesieniem pracy wybranych systemów do Gdyni,
 - ochrona ubezpieczeniowa – ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych, na wypadek awarii sprzętu elektronicznego, komputerowego i sieci komputerowej, strat w wyniku fałszerstwa lub oszustwa, odpowiedzialności cywilnej,
 - transfer ryzyka poprzez świadczenie wybranych usług przez wyspecjalizowane firmy zewnętrzne związane m.in. z systemami informatycznymi,
 - inne zabezpieczenia (prawne, organizacyjne, techniczne), takie jak procedury w zakresie zatrudniania, procedury oceny pracowników, procedury nadawania uprawnień dostępu do systemów informatycznych, stosowne postanowienia w umowach, systemy kompetencji i limitów dotyczących głównie działalności finansowej; szkolenia i kontrole. Na przełomie października i listopada 2013 r. w Kasie Krajowej przeprowadzono przez firmę zewnętrzną audyt z bezpieczeństwa środowiska IT zakończony złożeniem Raportu zawierającego ocenę stanu obecnego oraz kierunki doskonalenia na przyszłość w obszarze bezpieczeństwa środowiska IT.

10.2. Ryzyka finansowe:

- **Ryzyka kredytowe i kontrahenta.** Związane z rozmiarem prawdopodobieństwa utraty wartości kredytowanych pozycji aktywów. W Kasie Krajowej wartość ta wynosi poniżej 1 %. Przy udzielaniu kredytów stosowana jest zasada „dwóch par oczu”. Dział Operacyjno-Finansowy wspierany jest analizami i ocenami Zespołu Monitoringu. Pomoc w ramach Funduszu Stabilizacyjnego udzielana jest w formie umów na podstawie uchwał Zarządu, po zasięgnięciu opinii Działu Monitoringu oraz niezależnej Komisji Funduszu Stabilizacyjnego. Komisja jest organem doradczym Zarządu, a zasiadają w niej przedstawiciele SKOK.
- **Ryzyko płynności.** Dotyczy możliwości bieżącego pokrycia zobowiązań operacyjnych lub finansowych. W Kasie Krajowej badane są na bieżąco limity zaangażowań wynikające z ustawy o SKOK oraz bardziej szczegółowe limity wewnętrzne. Określona jest lista instytucji o wysokim poziomie bezpieczeństwa, aktualizowana na podstawie informacji rynkowej. Płynność SKOK oceniana jest w oparciu o analizę wskaźnikową, w tym analizę zmian poziomu obowiązkowej rezerwy płynnej, wynoszącej 10 % funduszu oszczędnościowo-pożyczkowego SKOK.
- **Ryzyko stopy procentowej.** Związane z dopasowaniem stawki oprocentowania oraz terminów płatności aktywów i zobowiązań. Kasa Krajowa i SKOK stosują w przeważającej większości zmienne stopy procentowe. Kasy stosujące stałe stopy procentowe po stronie depozytowej regulują lukę płynności poprzez odpowiednie zmiany w strukturze aktywów o zmiennym oprocentowaniu. Kasa Krajowa bada na bieżąco przestrzeganie przez kasy limitów dopasowania aktywów i pasywów o stałych stopach. W kolejnych latach wdrażany będzie model zarządzania ryzykiem płynności w ramach zintegrowanego systemu zarządzania ryzykiem.
- **Ryzyko koncentracji.** Ryzyko wynikające z ekspozycji kredytowych wobec kredytobiorców z tego samego sektora gospodarczego, geograficznego lub związanych z tym samym produktem lub usługą. Kasa Krajowa udziela kredytów wyłącznie SKOK. W przypadku SKOK udział osób prowadzących działalność gospodarczą w portfelu SKOK jest niewielki. Kasy posiadają zdwersyfikowaną bazę członkowską, poza kilkoma małymi kasami, których baza członkowska związana jest z małą grupą pracodawców. Ryzyko koncentracji, w tym szczególnie kredytów na cele związane z działalnością gospodarczą, ograniczone jest przepisami ustawy oraz było objęte szczegółowymi normami dopuszczalnego ryzyka wydanymi przez Kasę Krajową.

11. Ciała statutowe Kasy Krajowej

Organem zarządzającym Kasy Krajowej jest Zarząd. Zarząd Kasy Krajowej od 8 października 2012 r. pracował w następującym składzie:

Rafał Matusiak – Prezes
Wiktor Kamiński – Wiceprezes
Lech Lamenta – Wiceprezes

9 kwietnia 2013 r. panowie Wiktor Kamiński i Lech Lamenta złożyli rezygnację z pełnionej funkcji. Ze względu na konieczność uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na powołanie pani Katarzyny Uniwersał i pana Tomasza Bagińskiego Zarząd pracował w składzie:

Rafał Matusiak – Prezes
Janusz Ossowski – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa w Zarządzie, uchwałą Rady Nadzorczej z 5 czerwca 2013 r.,
Zygryd Schoenhoff – Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa w Zarządzie, uchwałą Rady Nadzorczej z 5 czerwca 2013 r.

Zarząd Kasy Krajowej działa na podstawie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawy Prawo spółdzielcze, innych obowiązujących przepisów prawa, Statutu Kasy Krajowej oraz Regulaminu Zarządu uchwalonego przez Radę Nadzorczą. Regulamin określa szczegółowy tryb działania Zarządu, w tym podejmowania uchwał. Do kompetencji Zarządu należy podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach niezastrzeżonych w ustawie Prawo spółdzielcze i Statucie Kasy Krajowej do kompetencji innych organów.

W strukturze Kasy Krajowej funkcję organu nadzoru pełni Rada Nadzorcza. Skład Rady Nadzorczej w 2013 r. nie uległ zmianie, w związku z czym pracowała ona w następującym składzie:

1. Grzegorz Bierecki – Przewodniczący;
2. Adam Jedliński – Sekretarz;
3. Jan Chmielewski – Skarbnik;
4. Adam Byzdra – Członek;
5. Zygfryd Schoenhoff – Członek;
6. Andrzej Gałązkiewicz – Członek;
7. Janusz Ossowski – Członek.

Ciałem opiniodawczym Zarządu w zakresie dysponowania środkami funduszu stabilizacyjnego jest Komisja Funduszu Stabilizacyjnego, której głównym zadaniem jest opiniowanie wniosków kas o udzielenie pomocy stabilizacyjnej.

Skład KFS nie zmienił się w 2013 r., jednak w związku z upływem kadencji pana Jana Kubika został on 9 grudnia 2013 r. ponownie wybrany do KFS.

Na 31 grudnia 2013 r. Komisja Funduszu Stabilizacyjnego pracowała w następującym składzie :

1. Bogumił Krzyszcak – Przewodniczący;
2. Ireneusz Więckowski – Wiceprzewodniczący;

3. Krzysztof Kwiatek – Członek;
4. Marek Bąk – Członek;
5. Jan Kubik – Członek;
6. Joachim Nowak – Członek;
7. Jarosław Kazimierski – Członek.

Przy podejmowaniu najistotniejszych decyzji dotyczących zasad działania systemu SKOK Zarząd Kasy Krajowej zasięga opinii działaczy systemu SKOK wchodzących w skład Komisji Planowania Strategicznego. W roku 2013 odbyły się 2 posiedzenia Komisji, które były poświęcone omówieniu aktualnych problemów dotyczących SKOK.

W strukturze organów Kasy Krajowej działa także Sąd Koleżeński. W roku 2013 do Sądu nie wpłynęła żadna skarga.

12. Podsumowanie

Zarząd Kasy Krajowej stwierdza, że cele i zamierzenia Kasy Krajowej na rok 2013 zostały zrealizowane. Wypracowany w roku 2013 wynik finansowy Kasy Krajowej przyczyni się do zwiększenia funduszu stabilizacyjnego.

Członkom Rady Nadzorczej, Komisji Funduszu Stabilizacyjnego, Komisji Planowania Strategicznego oraz Sądu Koleżeńskiego, członkom Zarządów wszystkich spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz pozostałych instytucji Systemu SKOK Zarząd Kasy Krajowej składa szczególne podziękowania za dotychczasową współpracę.

Rafał Matusiak
Prezes Zarządu

Katarzyna Uniwersał
Wiceprezes

Zygfryd Schoenhoff
Członek Rady Nadzorczej
Oddelegowany do pełnienia funkcji
Wiceprezesa w Zarządzie

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

o sprawozdaniu finansowym za rok 2013

Dla Rady Nadzorczej i Zarządu

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej

z siedzibą w Sopocie, ul. Władysława IV 22

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Kasy Krajowej z siedzibą w Sopocie, na które składa się:

- 1) wprowadzenie do sprawozdania finansowego;
- 2) bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2013 r., który po stronie aktywów i pasywów zamyka się sumą **3 650 564,7 tys. zł**;
- 3) rachunek zysków i strat za rok obrotowy od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. wykazujący zysk netto w wysokości **3 422,5 tys. zł**;
- 4) zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za rok obrotowy od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. wykazujące zmniejszenie kapitału własnego o kwotę **(-) 17 271,0 tys. zł**;
- 5) rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. wykazujący zmniejszenie środków pieniężnych o kwotę **(-) 9 340,7 tys. zł**;
- 6) dodatkowe informacje i objaśnienia;
- 7) sprawozdanie z działalności za rok 2013.

Za sporządzenie tego sprawozdania finansowego odpowiada Zarząd Kasy Krajowej.

Kierownik jednostki i Rada Nadzorcza są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej ustawą o rachunkowości.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości tego sprawozdania finansowego oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
 - krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.
- Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu.

W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie - w przeważającej mierze w sposób weryfikacyjny - dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego.

Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe obejmujące dane liczbowe i objaśnienia słowne:

- a) przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Kasy Krajowej na dzień 31 grudnia 2013 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku;
- b) zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych;
- c) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu.

Sprawozdanie z działalności jednostki jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Sopot, dnia 30 maja 2014 r.

Grażyna Łukjanow

Kluczowy biegły rewident – nr 5501

badający sprawozdanie finansowe w imieniu
Zespołu Ekspertów Finansowych „Auditor” Sp. z o.o.
Sopot, Al. Niepodległości 800/8
wpisanego na listę podmiotów uprawnionych
do badania sprawozdań finansowych pod nr 914

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej w Sopocie
BILANS DLA INNYCH JEDNOSTEK NIŻ BANKI I ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ
sporządzony na dzień 31 grudnia 2013r.
(w złotych)

AKTYWA

	KWOTY 01.01.2013	NA DZIEŃ 31.12.2013
A. Aktywa trwałe	891 983 326,63	1 518 251 014,03
I. Wartości niematerialne i prawne	826 222,98	389 697,63
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych	0,00	0,00
2. Wartość firmy	0,00	0,00
3. Inne wartości niematerialne i prawne	826 222,98	389 697,63
4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
II. Rzeczowe aktywa trwałe	3 258 531,59	3 323 176,63
1. Środki trwałe	3 252 896,98	3 323 176,63
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	89 213,83	82 351,24
b) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1 236 639,94	1 144 204,98
c) urządzenia techniczne i maszyny	1 126 324,17	1 587 210,51
d) środki transportu	676 805,32	357 752,66
e) inne środki trwałe	123 913,72	151 657,24
2. Środki trwałe w budowie	5 634,61	0,00
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	0,00
III. Należności długoterminowe	0,00	0,00
1. Od jednostek powiązanych	0,00	0,00
2. Od pozostałych jednostek	0,00	0,00
IV. Inwestycje długoterminowe	869 387 986,06	1 482 619 662,77
1. Nieruchomości	0,00	0,00
2. Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00
3. Długoterminowe aktywa finansowe	869 387 986,06	1 482 619 662,77
a) w jednostkach powiązanych		
- udziały lub akcje		
- inne papiery wartościowe		
- udzielone pożyczki		
- inne długoterminowe aktywa finansowe		
b) w pozostałych jednostkach	869 387 986,06	1 482 619 662,77
- udziały i akcje	268 907 537,57	273 709 237,57
- inne papiery wartościowe	600 480 448,49	1 208 910 425,20
- udzielone pożyczki długoterminowe	0,00	0,00
- inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
4. Inne inwestycje długoterminowe	0,00	0,00
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	18 510 586,00	31 918 477,00
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18 510 586,00	31 918 477,00
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
B. Aktywa obrotowe	1 994 564 200,78	2 132 313 718,54
I. Zapasy	16 339 319,53	36 850,95
1. Materiały	56 385,50	36 850,95
2. Półprodukty i produkty w toku	0,00	0,00
3. Produkty gotowe	0,00	0,00
4. Towary	0,00	0,00
5. Zaliczki na dostawy	16 282 934,03	0,00
II. Należności krótkoterminowe	82 197 715,31	248 714 850,17
1. Należności od jednostek powiązanych		
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:		
- do 12 miesięcy		
- powyżej 12 miesięcy		
b) inne		
2. Należności od pozostałych jednostek	82 197 715,31	248 714 850,17
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	51 969 160,47	73 696 121,85
- do 12 miesięcy	21 674 446,66	17 756 043,72
- udzielone pożyczki	18 982 137,73	15 796 015,35
- pozostałe	2 692 308,93	1 960 028,37
- powyżej 12 miesięcy	30 294 713,81	55 940 078,13
- udzielone pożyczki	30 294 713,81	55 940 078,13
- pozostałe	0,00	0,00
b) z tytułu podatków, dotacji, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	1 342 113,99	326 677,71
c) inne	28 886 440,85	174 692 050,61
d) dochodzone na drodze sądowej	0,00	0,00
III. Inwestycje krótkoterminowe	1 895 765 380,86	1 883 277 785,88
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	1 895 765 380,86	1 883 277 785,88
a) w jednostkach powiązanych		
- udziały lub akcje		
- inne papiery wartościowe		
- udzielone pożyczki		
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe		
b) w pozostałych jednostkach	265 355 270,53	262 208 363,68
- udziały lub akcje	7 771 700,00	0,00
- inne papiery wartościowe	257 583 570,53	262 208 363,68
- udzielone pożyczki	0,00	0,00
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	1 630 410 110,33	1 621 069 422,20
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	39 883 631,97	858 507 690,42
- inne środki pieniężne	70,48	0,00
- inne aktywa pieniężne	1 590 526 407,88	762 561 731,78
2. Inne inwestycje krótkoterminowe	0,00	0,00
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	261 785,08	284 231,54
AKTYWA RAZEM	2 886 547 527,41	3 650 564 732,57

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Bagiński
Tomasz Bagiński

Rafał Małusiak
Rafał Małusiak

Katarzyna Uniwersal
Katarzyna Uniwersal
WICEPREZES

Zygfryd Schöenhoff
Zygfryd Schöenhoff
CZŁONEK RADY NADZORCZEJ

PASYWA

	KWOTY 01.01.2013	NA DZIEŃ 31.12.2013
A. KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	22 008 871,12	4 737 873,73
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	1 141 600,00	1 136 500,00
w tym udziały objęte żądaniem o zwrot	0,00	0,00
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	-300,00	-300,00
III. Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)		
IV. Kapitał (fundusz) zapasowy	179 133,76	179 133,76
V. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	3 013 000,37	0,00
VI. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	0,00	0,00
VII. Należne wpłaty na kapitały (fundusze) rezerwowe	0,00	0,00
VIII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-27 239 522,00	0,00
IX. Zysk (strata) netto	44 914 958,99	3 422 539,97
X. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		
B. ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	2 864 538 656,29	3 645 826 858,84
I. Rezerwy na zobowiązania	18 047 153,08	18 804 770,78
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13 389 205,00	10 990 933,00
2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 430 105,13	1 255 543,42
- długoterminowa	1 078 386,34	786 964,11
- krótkoterminowa	351 718,79	468 579,31
3. Pozostałe rezerwy	3 227 842,95	6 558 294,36
- długoterminowe	0,00	1 434 388,16
- krótkoterminowe	3 227 842,95	5 123 906,20
II. Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00
1. Wobec jednostek powiązanych		
2. Wobec pozostałych jednostek	0,00	0,00
a) kredyty i pożyczki	0,00	0,00
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
c) inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
d) inne		
III. Zobowiązania krótkoterminowe	2 845 591 503,21	3 626 792 088,06
1. Wobec jednostek powiązanych		
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności		
- do 12 miesięcy		
- powyżej 12 miesięcy		
b) inne		
2. Wobec pozostałych jednostek	2 434 063 766,79	3 216 528 644,03
a) kredyty i pożyczki	30,50	0,00
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
c) inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	2 412 644 673,92	3 214 127 516,72
- do 12 miesięcy	836 955 237,98	1 557 595 599,63
- konta członkowskie	835 714 275,88	1 556 965 865,07
- pozostałe	1 240 962,10	629 734,56
- powyżej 12 miesięcy	1 575 689 435,94	1 656 531 917,09
- konta członkowskie	1 575 689 435,94	1 656 531 917,09
- pozostałe	0,00	0,00
e) zaliczki otrzymane na dostawy		
f) zobowiązania wekslowe	0,00	0,00
g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	3 342 751,77	535 275,04
h) z tytułu wynagrodzeń	2 514 566,85	0,00
i) inne	15 561 743,75	1 865 852,27
3. Fundusze specjalne	411 527 736,42	410 263 444,03
a) Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	83 585,22	100 399,22
b) Fundusz Stabilizacyjny	411 444 151,20	409 869 539,45
c) Fundusz reklamowo-promocyjny		293 505,36
IV. Rozliczenia międzyokresowe	900 000,00	230 000,00
1. Ujemna wartość firmy		
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	900 000,00	230 000,00
- długoterminowe		
- krótkoterminowe	900 000,00	230 000,00
PASYWA RAZEM	2 886 547 527,41	3 650 564 732,57

Sporządzono
Sopot dnia 2014-05-23

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Bagiński

Rafał Matuśak
PREZES

Katarzyna Uniwersal
WICEPREZES

Zygfryd Buchenhoff

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ
ODDELEGOWANY DO PEŁNIENIA
OBOWIĄZKÓW ZASTĘPCY PRZEDSIĘDWODZĄCEGO

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej
w Sopocie
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
WARIANT PORÓWNAWCZY
Sporządzony za 2013 r. (w złotych)

	Za 2012 r.	Za 2013r.
A. Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	55 258 877,34	43 048 127,77
- od jednostek powiązanych		
I. Przychód ze sprzedaży produktów	55 258 578,34	43 045 406,95
II. Zmiana stanu produktów (zwiększenie-wartość dodatnia, zmniejszenie-wartość ujemna)	0,00	0,00
III. Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	299,00	2 720,82
B. Koszty działalności operacyjnej	132 070 115,48	110 812 133,77
I. Amortyzacja	1 962 581,58	1 621 777,21
II. Zużycie materiałów i energii	1 094 266,31	920 456,24
III. Usługi obce	19 421 617,68	20 721 543,85
IV. Podatki i opłaty, w tym:	332 175,33	272 876,88
- podatek akcyzowy	0,00	0,00
V. Wynagrodzenia	17 404 486,51	15 860 572,89
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 973 548,87	1 749 563,90
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	21 626 369,36	2 975 927,90
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	299,00	0,00
IX. Koszty działalności operacyjnej	68 254 770,84	66 689 414,90
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-76 811 238,14	-67 764 006,00
D. Pozostałe przychody operacyjne	4 813 275,40	2 039 004,42
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	13 720,23
II. Dotacje		0,00
III. Inne przychody operacyjne	4 813 275,40	2 025 284,19
E. Pozostałe koszty operacyjne	15 899 564,90	13 578 420,62
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	12 207,34	0,00
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00
III. Inne koszty operacyjne	15 887 357,56	13 578 420,62
F. Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)	-87 897 527,64	-79 303 422,20
G. Przychody finansowe	151 735 358,17	105 265 354,22
I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	6 001,22	3 566,72
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Odsetki, w tym:	108 282 972,58	93 761 635,78
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
III. Zysk ze zbycia inwestycji	19 132 229,83	4 601 827,74
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	23 018 789,61	5 471 200,36
V. Inne	1 295 364,93	1 427 123,62
H. Koszty finansowe	1 707 357,54	20 459 011,05
I. Odsetki w tym:	155 798,00	1 547,85
- dla jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
III. Aktualizacja wartości inwestycji	746 660,80	20 457 435,58
IV. Inne	804 898,74	27,62
I. Zysk (strata) brutto na działalności gospodarczej (F+G-H)	62 130 472,99	5 502 920,97
J. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (J.I-J.II)	0,00	0,00
I. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
II. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
K. Zysk (strata) brutto (I+~J)	62 130 472,99	5 502 920,97
L. Podatek dochodowy	17 215 514,00	2 080 381,00
M. Pozostałe obowiązkowe zminiejszenia zysku (zwiększenia str)	0,00	0,00
N. Zysk (strata) netto (K-L-M)	44 914 958,99	3 422 539,97

Sopot dnia
23.05.2014

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Bagiński

Rafał Matusiak
PREZES

Katarzyna Uniwersał
WICEPREZES

Zygfryd Wierchow
CZŁONEK RADY NADZORCZEJ
ODDELEGOWANY DO PEŁNIENIA

Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo - Kredytowa w Sopocie

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (metoda pośrednia)
DLA JEDNOSTEK INNYCH NIŻ BANKI I UBEZPIECZYCIELE
Sporządzony za rok 2013 (w złotych)

	Rok 2012	Rok 2013
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	
I.	Zysk (strata) netto	44 914 958,99
II.	Korekty o pozycje :	3 422 539,97
1.	Amortyzacja	65 823 501,62
2.	Zyski/Straty z tytułu różnic kursowych	558 176 420,19
3.	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 621 777,21
4.	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-396 598,98
5.	Zmiana stanu rezerw	-28 135 735,63
6.	Zmiana stanu zapasów	-43 088 165,47
7.	Zmiana stanu należności	9 240 687,25
8.	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek	5 969 876,96
9.	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-14 287 566,01
10.	Inne korekty	13 954 616,79
		-166 517 134,86
		763 520 047,86
		-14 100 337,46
		0,00
III.	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I +/- II)	561 598 960,16
B.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	
I.	Wpływy	225 453 321,54
1.	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów	58 768 566,72
2.	Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	161 689,33
3.	Z aktywów finansowych, w tym :	254 126,41
a)	w jednostkach powiązanych	0,00
b)	w pozostałych jednostkach	0,00
- zbycie aktywów finansowych		225 291 632,21
- dywidendy i udziały w zyskach		58 514 440,31
- spłaty udzielonych pożyczek długoterminowych		4 735 734,22
- odsetki		6 001,22
- inne wpływy z aktywów finansowych		3 566,72
4.	Inne wpływy z aktywów finansowych	0,00
II.	Wydatki	28 129 734,41
1.	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów	52 248 540,39
2.	Inwestycje w nieruchomości oraz w wartości niematerialne i prawne	1 417 152,98
3.	Na aktywa finansowe, w tym :	1 526 598,98
a)	w jednostkach powiązanych	30 435 277,70
b)	w pozostałych jednostkach	629 708 215,01
- nabycie aktywów finansowych		713 359,99
- udzielone pożyczki długoterminowe		1 490 303,08
- inne wydatki inwestycyjne		0,00
4.	Inne wydatki inwestycyjne	0,00
III.	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-570 939 648,29
C.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	
I.	Wpływy	0,00
1.	Wpływy netto z wydania udziałów i innych instrumentów kapitałowych	0,00
2.	Kredyty i pożyczki	0,00
3.	Emisja dłużnych papierów wartościowych	0,00
4.	Inne wpływy finansowe	0,00
II.	Wydatki	3 515 000,00
1.	Nabycie udziałów (akcji) własnych	0,00
2.	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	0,00
3.	Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00
4.	Splaty kredytów i pożyczek	0,00
5.	Wykup dłużnych papierów wartościowych	0,00
6.	Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00
7.	Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	0,00
8.	Odsetki	0,00
9.	Inne wydatki finansowe	0,00
III.	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-3 515 000,00
D.	Przepływy pieniężne netto razem (A.III +/- B.III +/- C.III)	-9 340 688,13
E.	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym :	
-	zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	
F.	Środki pieniężne na początek okresu	1 328 168 605,88
G.	Środki pieniężne na koniec okresu (F +/- D)	1 630 410 110,33
-	o ograniczonej możliwości dysponowania	1 621 069 422,20
		2 857 588,54
		2 796 004,46

Sporządzono: Sopot dnia 2014-05-23

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Bagiński

PREZES

Katarzyna Uniwiasa

WICEPREZES

Zygmunt Schuchteroff

CZŁONEK RADY NADZORCZEJ
ODDELEGOWANY DO PEŁNIENIA
FUNKCJI WICEPREZESA W ZARZĄDZIE

Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej w Sopocie

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM
sporządzone za rok 2013 (w złotych)

	Rok 2012	Rok 2013
I. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO)	413 459 790,54	22 008 871,12
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
- korekty błędów	0,00	0,00
I a Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO), po korektach	413 459 790,54	22 008 871,12
1. Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	4 656 300,00	1 141 600,00
1.1 Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	-3 514 700,00	-5 100,00
a) zwiększenie (z tytułu)	300,00	0,00
- wydania udziałów	300,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	3 515 000,00	5 100,00
- wypłata udziałów	3 515 000,00	0,00
- przeniesienie udziału na wierzytelność - ustanie członkostwa	0,00	5 100,00
1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	1 141 600,00	1 136 500,00
2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na początek okresu	-100,00	-300,00
2.1 Zmiana należnych wpłat na kapitał podstawowy	-200,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	-200,00	0,00
deklaracji przysąpienia	-200,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	-200,00	0,00
2.2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na koniec okresu	-300,00	-300,00
3. Udziały (akcje) własne na początek okresu		
a) zwiększenie (z tytułu)		
b) zmniejszenie (z tytułu)		
3.1 Udziały (akcje) własne na koniec okresu		
4. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	178 133,76	179 133,76
4.1 Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	1 000,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	1 000,00	0,00
- emisji akcji powyżej wartości nominalnej		
- z podziału zysku (ustawowo)		
- z podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość)		
- wpłat wnosowego	1 000,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
- pokrycia straty		
4.2. Stan kapitału (funduszu) zapasowego na koniec okresu	179 133,76	179 133,76
5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu - zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	0,00	3 013 000,37
5.1 Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	3 013 000,37	-3 013 000,37
a) zwiększenie (z tytułu)	4 622 147,37	0,00
- wycena inwestycji	4 622 147,37	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	1 609 147,00	3 013 000,37
- wycena inwestycji	0,00	3 013 000,37
- przekwalifikowania do inwestycji krótkoterminowych	902 394,00	0,00
- rezerwa na podatek odroczone	706 753,00	0,00
6.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	3 013 000,37	0,00
6.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	410 565 642,99	0,00
6.1 Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	-410 565 642,99	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	36 633 489,42	0,00
- z podziału zysku (ustawowo) do 26.10.2012r	25 299 235,79	0,00
- wpłat wkładów do 26.10.2012	9 334 253,63	0,00
- odpisu	0,00	0,00
- rezerwa na darowiznę w ramach programu naprawczego - rozwiązanie do 26.10.12	2 000 000,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	447 199 132,41	0,00
- umorzenia wkładów z art 43 ustawy o SKOK	0,00	0,00
- darowizna na programy naprawcze do 26 października	39 265 674,52	0,00
- rezerwa na darowiznę w ramach programu naprawczego	0,00	0,00
- art 54 i 55 ustawa z dnia 5 listopada 2009r o skok - przekwalifikowanie na fundusz specjalne	407 933 457,89	0,00
6.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	0,00	0,00
7. Należne wpłaty na kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	0,00	0,00
7.1 Zmiana należnych wpłat na kapitał podstawowy	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
odpis należnego wkładu	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	0,00
7.2. Należne wpłaty na kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	0,00	0,00
8. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	-1 940 286,21	17 675 436,99
8.1 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	25 299 235,79	44 914 958,99
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
- korekty błędów		0,00
8.2 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	25 299 235,79	44 914 958,99
a) zwiększenie (z tytułu)		0,00
- podziału zysku z lat ubiegłych		0,00
- pokrycie straty z lat ubiegłych		0,00
b) zmniejszenie z tytułu podziału zysku	25 299 235,79	44 914 958,99
8.3 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	0,00	0,00
8.4 Strata z lat ubiegłych na początek okresu,	27 239 522,00	27 239 522,00
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
- korekty błędów	0,00	0,00
8.5 Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	27 239 522,00	27 239 522,00
a) zwiększenie (z tytułu)	0,00	0,00
- przeniesienie straty z lat ubiegłych do pokrycia	0,00	0,00
b) zmniejszenie (z tytułu)	0,00	27 239 522,00
rozliczenie straty z wyniku finansowego 2012		27 239 522,00
8.6 Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	27 239 522,00	0,00
8.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-27 239 522,00	0,00
9. Wynik netto	44 914 958,99	3 422 539,97
a) zysk netto	44 914 958,99	3 422 539,97
b) strata netto		
c) odpisy z zysku		
II. Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)	22 008 871,12	4 737 873,73
III. Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	22 008 871,12	4 737 873,73

Sporządzono - Sopot dnia 2014-05-23

GŁÓWNY KSIĘGOWY

Tomasz Bagiński

Rafał Motusiak
PREZESKatarzyna Uniwersa
WICEPREZESZygfryd Schoenhoff
CZŁONEK RADY NADZORCZEJ
ODBIŁEGOWANY DO PEŁNIENIA

Spis treści

Sprawozdanie Rady Nadzorczej Kasy Krajowej za rok 2013	7
Sprawozdanie z działalności Kasy Krajowej za rok 2013	12
1. Sytuacja SKOK w roku 2013	12
2. Działalność Kasy Krajowej.....	15
2.1. Działania stabilizacyjne	15
2.2. Kontrola	16
2.3. Prace legislacyjne	17
2.4. Działalność szkoleniowa i wydawnicza.....	19
2.5. Standardy świadczenia usług i prowadzenia dokumentacji oraz systemów informatycznych.....	21
2.6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa.....	22
2.7. Promocja i reklama.....	23
3. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi	28
3.1. Instytucje krajowe.....	28
3.2. Instytucje zagraniczne.....	29
4. Kadry	30
5. Kontrola wewnętrzna.....	30
6. System SKOK.....	31
7. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2013	33
8. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2014	34
9. Ocena realizacji <i>Planu sześcioletniego na lata 2008-2014</i>	35
10. Raport dotyczący ryzyka.....	36
10.1. Ryzyka strategiczne.....	37
10.2. Ryzyka finansowe	40
11. Ciąła statutowe Kasy Krajowej	40
12. Podsumowanie	42
Opinia niezależnego biegłego rewidenta	43
Bilans dla innych jednostek niż banki i zakłady ubezpieczeń.....	44
Rachunek zysków i strat Wariant porównawczy sporządzony za 2013 r. (w złotych).....	46
Rachunek przepływów pieniężnych.....	47
Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym.....	48